

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (2623) 2000 BIRŽELIS-JUNE 13

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Kas mus jungia?

Pasaulio lietuvių bendruomenė didėja. Sąrašė jau matome kraštus, kurie dar taip neseniai buvo už "geležinės uždangos" – Gudija, Estija, Gruzija, Karaliaučiaus sritis, Latvija, Lenkija, Moldova, Rusija, Sibiras, Ukraina, Uzbekija, Vengrija. Tiesa, ne visuose juose gyvena didesni lietuvių telkiniai, tačiau matant, kad žmonių judėjimas kaskart darosi intensyvesnis, skaičiai gali greitai keistis.

SVARBU išlaikyti organizuotumą, pradėta kukliomis sąlygomis, bet labai tvirtu ryžtu prieš 50 metų. Praeitais metais tą sukaktį šventėme minėjimais, suvažiavimais, atitinkamais rašiniais spaudoje. Didžiausias ir formalus renginys įvyko 1999 m. liepos 15-17 d.d. Vasario 16-tosios gimnazijos patalpose, kur kartu buvo paminėtas ir Lietuvių chartos 50-metis. PLB valdybos žiniaraštyje (2000.1.15) prašoma tą sukaktį švesti toliau iki PLB X-tojo seimo, kuris įvyks Vilniuje š.m. rugpjūčio 16-20 d.d. Belaukiant to reikšmingo suvažiavimo, prisiminti, kad PLB seimas yra vyriausias Pasaulio lietuvių bendruomenės veiksnys, nustatantis veiklos gaires, sprendžiantis su ta veikla susijusius klausimus, renkantis valdybą, kontrolės komisiją, garbės teismą. PLB konstitucija nustatė X-tojo seimo narių skaičių – 147, o PLB valdyba paskelbė, kiek kuris kraštas turėtų į seimą atsiųsti atstovų. Seimo rengėjai pakartotinai prašo ir laukia pasiūlymų, nuomonių, patarimų bei klausimų X-tojo seimo programai bei atskiriems svarstymams. Suprantama, kad į šį kvietimą gali atsiliepti kiekvienas lietuvis-vė per savo apylinkes bei renkamus seimo atstovus. Riboto laiko suvažiavimuose iš anksto panagrinėtos problemos visada lengviau įveikiamos.

BENDRUOMENEI didėjant ir šakojantis, ką bedarytum, užsienyje įsikūrusius, jau labiau ten gimusius, lietuvių veikla skirtingos įvairių kraštų kultūros, daugiau ar mažiau skverbiasi būtinybė prisitaikyti prie gyvenamojo krašto tvarkos, papročių bei gyvenimo būdo. Visa tai neišvengiamai paliečia ir tautinį tapatumą, įgytą savo prigimtimi, kilme, paveldu bei auklėjimu. Tas poveikis savotiškai sumargina visą užsienio lietuvių, tam tikra prasme suskaldo, vienus nuo kitų nejučiomis atitolina. Tai žalingi reiškiniai, ilgai galintys pakenkti gyvam bendruomeniniam organizmui net iki tokio laipsnio, kad visa, kadaise labai stropiai prižiūrėta sąranga gali tapti griaučiais, tai yra – tik pavadinimais ir sąrašais. Kad to neatsitiktų – kažkas darytina. Pirmiausia gal reiktų pradėti klausimu, kur yra tas pagrindinis lietuviškasis bruožas, jungiantis visus tėvyniui, gyvenančius bet kurioje šalyje? Staigiu suvokimu atsakymas, atrodo, turėtų būti labai paprastas – pagrindinė lietuvių jungtis yra lietuvių kalba. Deja, gyvenimas rodo visai ką kita – ne lietuvių kalba kalbančių lietuvių išėjimo sparciai daugėja. Taigi savoji kalba, nors ji iš tikrųjų yra pagrindinė, natūrali jungtis, praktiškai nustoja tokia būti. Tačiau tai nereikia, kad reiktų jos atsisakyti. Anaipol. Reiktų tik paieškoti ir kitų jungiklių. Atrodo, kad bent šiuo metu visiems prieinamiausia jungtis būtų – įsipareigojimas Lietuvai. Kiekviena PLB apylinkė turėtų pirmiausia jaustis esanti ir svetur veikianti tautos dalis, tam tikra lietuviška sala, gyvenanti Lietuvos rūpesčiais, kurie iškyla virš mūsų supančios aplinkos. Gyventi Lietuva yra pati didžioji tautinė jėga, nušviečiama ir Lietuvių chartos pastarpomis. Tautinė ir bendruomeninė mintis turėtų ir toliau visus jungti, nepaisant kuria kalba tai būtų siekiama. Be aiškaus savo tautybės išpažinimo lietuviybės išlaikymo uždaviniai vargu ar begalės būti sėkmingai tęsiami. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Traukinys į Toronto oro uostą

Toronto miestas nupirko *Union* geležinkelio stotį ir pradėjo planuoti traukinių susisiekimą tarp jos ir tarptautinio *L.B. Pearson* oro uosto. Naujoji geležinkelio linija kainuosianti apie \$250–300 milijonų, kuriuos parūpins privačios bendrovės bei investitoriai, ir perks keleivius iš Toronto į oro uostą per 20 minučių. Geriausiu atveju šis projektas bus baigtas 2003 metais, kada bus baigtas oro uosto naujai statomas terminalas, bet gali užsitęsti iki 2006 metų. Traukinio maršrutas seks jau esančią *GO* traukinio liniją tarp *Union* stoties ir *Woodbine* arklių lenktynių stadiono. Naujai teks pridurti geležinkelio liniją nuo stadiono iki oro uosto. Traukinio sustojimo vietos būtų *Union* stotis (miesto centre, netoli Ontario ežero), *Bloor-Dundas West* požeiminės stotelės kaimynystė, *Woodbine* stadionas ir oro uostas. Susisiekimo ministeris D. Collenette pažadėjo federacinės valdžios paramą šiam projektui, tačiau Ontario provincijos premjeras paskelbė, kad provincija nepadės. Tikimasi, kad šis naujas greito transporto ryšys su oro uostu

padės Torontui laimėti olimpinis 2008 metų žaidimus.

Toronto akcijų biržos pirmininkė B. Stymiest tariasi su Niujorko, naujosios Euronext bei kitų penkių Pietų Amerikos ir Azijos akcijų biržų vadovais naujos pasaulinės akcijų biržos steigimo reikalais. Tokia birža sutelktų didelį rinkinį pasaulinio masto bendrovių akcijų, veiktų 24 valandas per dieną ir įgalintų investitorius bet kur pasaulyje ja naudotis patogiu laiku. Šiuo metu investitoriai turi mokėti nemažus mokesčius naudojantis užsienio birža. Atrodo, kad šie pasitarimai yra studijinio pobūdžio, nežada greitu laiku įkūnyti pasaulinės biržos idėjos, ir dar daug politinių bei ekonominių kliūčių teks nugalėti, bet investorių grupės, kaip *TD Waterhouse Group Inc.*, sveikina šį sumanymą.

Marc Garneau, pirmasis Kanados astronautas, sulaukęs 51 metų amžiaus, rengiasi savo trečiam erdvės skrydžiui lapkričio mėnesį. Tai bus paskutinis jo skrydis, nes ateityje – baigus statyti \$100 milijonų kainuojančią erdvės stotį/laboratoriją – (Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos karys pasienio apsaugos tarnyboje Nuotr. A. Juškevičiaus

Savaitė Lietuvoje

Laikėsi TVF nuostatų

Tarptautinio valiutos fondo (TVF) misija baigė darbą Lietuvoje gegužės 18 d., praneša BNS/LGTIC, ir paskelbė deficitą, kuris neatitinka finansų ministerijos apskaičiavimų. Ministerijos pareiškimu, pirmąjį šių metų ketvirtį Lietuva laikėsi visų svarbiausių prevencinio susitarimo su TVF nuostatų, kaip rodo 4.2% padidėjęs BVP, 34% išaugusio eksporto apimtys bei žemas infliacijos lygis (1.3%). Taip pat buvo pagerinti vyriausybės skolinimosi rodikliai, pirmąjį ketvirtį beveik 40 mln. litų sumažėjo valstybės skolos, aptarnavimo išlaidos.

TVF atstovai, vertindami Lietuvos fiskalinį balansą, įskaičiavo ir trumpalaikes "Sodros" fondo paimtas paskolas, todėl deficitas formaliai padidėjo "Sodros" skolų dalimi. Ministerija tvirtino, jog metodologiniai skirtumai nepaneigia teigiamų ekonomikos vystymosi tendencijų.

Lankėsi Vokietijos pareigūnai

Gegužės 19 d. Vidaus reikalų ministerijoje (VRM) lankėsi Vokietijos federacinės sienos apsaugos direkcijos delegacija pasitarimams su vidaus reikalų ministeriu Česlovu Blažiu, Pasienio policijos vyriausiuoju komisaru Algimantu Songaila ir kitais VRM pareigūnais. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas sienų apsaugai bei nusikalstamoms struktūroms, kurios nelegaliai gabena žmones per pasaulį. Delegacijos vadovo K. Severino nuomone, svarbu sustiprinti Baltijos regiono kraštų sienas, nes nelegalūs migrantai iš pietinių kraštų gana lengvai pasiekia Baltijos valstybių pasienį. Vokietijai pasisekė sustiprinti sieną su Lenkija ir beveik dvigubai sumažino migrantų skaičių. Vokietijos pareigūnai perdavė VRM vadovybei analitinę medžiagą apie bendrą Vokietijos ir Lietuvos sieną bei pasiūlymus Lietuvos pareigūnams nemokamai dalyvauti Vokietijos organizuojamose įvairiose mokymo programose. Pabrėžta tarptautinio bendradarbiavimo šioje srityje būtinybė.

Lankėsi Švedijos premjeras

Vilniuje gegužės 22 d. lankėsi Švedijos ministeris pirmininkas Goran Persson su delegacija, rašo ELTA/LGTIC. Jis susitiko su seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu ir ministerio pirmininku Andriumi Kubiliumi. Buvo aptarti aktualiausi dvišalio bendradarbiavimo klausimai bei Europos sąjungos plėtros perspektyvos. Su seimo pirmininku kalbėta apie Lenkijos įtraukimą į Baltijos jūros pietinės dalies šalių sąveikos zoną.

Vienas iš svarbiųjų klausimų buvo pasirengimas Ignalinos atominės elektrinės uždarymo rėmėjų konferencijai. G. Persson tvirtino, jog Švedija įsipareigoja skirti ne mažiau kaip 50 mln. kronų projektams, susijusiems su Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko uždarymu. Švedijos vyriausybė nuo 1992 m. padeda Lietuvos branduolinės energetikos sektoriui, yra paskyrusi apie 400 mln. kronų techninės pagalbos projektams.

Lenkija dovanuoja ginkluotę

Gegužės 24 d. Lenkija Lietuvos kariuomenei perdavė apie 1 mln. JAV dolerių vertės karinės technikos bei ginkluotės, pagamintos Lenkijoje, rašo BNS/LGTIC. Bendram Lenkijos ir Lietuvos batalionui LIT-POLBAT dovanota 10 šarvuočių transporterių MTLB, du pabūklai transporteriams LM-60K ir daugiau kaip šimtas šaunamųjų ginklų, 11 radijo stočių, taip pat šaudmenų, termosų maistui ir vaistų.

Tą pačią dieną Vilniuje prasidėjo abiejų valstybių gynybos žinovų seminaras bei paroda "Lietuvos ir Lenkijos mokslas ir pramonės saugumui ir gynybai". Ta proga taip pat išleistas Lenkijos kariuomenės savaitrašio "Polska zbrojna" specialus numeris trimis kalbomis – lenkiškai, lietuviškai ir angliškai.

Prezidentas Slovėnijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, gegužės 23 d.

Laukia devynios valstybės

Šalys nuo Baltijos iki Juodosios jūros už įsijungimą į Šiaurės Atlanto sąjungą

JUOZAS VITĖNAS

"Šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) vaidmuo besikeičiančioje Europos saugumo aplinkoje" buvo tema, kurią gegužės 19 d. Vilniuje svarstė devynių Vidurio ir Rytų Europos šalių atstovai – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Slovėnijos, Slovakijos, Rumunijos, Bulgarijos užsienio reikalų ministrai ir Albanijos bei Makedonijos viceministrai. Jie paskelbė pareiškimą, kuriuo prašo Šiaurės Atlanto sąjungą (ŠAS) pakviesti jų šalis į šią sąjungą per sekančiųjų vadovų pasitarimą 2002 metais. "Esame pasiruošę ne tik prisiminti ŠAS narystės įsipareigojimus ir našta, bet ir jau dabar deriname mūsų gynybines struktūras ir politiką su Sąjunga bei prisidedame prie ŠAS politinių ir karinių veiksmų", sakoma pareiškime.

Dabar ŠAS sudaro 19 valstybių: priėmus dar devynias jų skaičius pakiltų iki 28.

"Washington Post" dienraščio bendradarbis W. Drozdak, rašydamas apie šią konferenciją Vilniuje, pastebi, kad jos priimtas pareiškimas rodo dar nebūtą šių devynių valstybių bendradarbiavimą (geg. 20 d.). Anot jo, dabar ŠAS turi sugalvoti, kaip patenkinti šių valstybių siekius ir išsiaiškinti, ar tokia 28 valstybių grupė galės pasiekti tokios rūšies sutarimą, kuriuo seniai yra paremta šios karinės sąjungos veikla. Greta problemų, kaip pritaikyti ŠAS karinę vadovybę ir nutarimų priėmimą daug didesnei valstybių grupei, bet kokia ŠAS plėtra gali sukelti rimtą pavojų santykiams su Rusija, kuri pernai labai nenoromis pritarė Lenkijos, Vengrijos ir Čekų respublikos įsijungimui į ŠAS. Maskva dažnai įspėja, kad ji nepakės tokio Lietuvos, Latvijos ir Estijos apsisprendimo. Prez. Putinas yra pasirašęs naują krašto gynybos įstatymą, kuriame karinių sąjungų plėtimas už Rusijos sienų apibūdinamas kaip grėsmė Rusijos saugumo interesams. Lietuva, Latvija ir Estija jau įsijungė su Rusija.

Bet Lietuvos užsienio reikalų min. A. Saudargas, kuris, kaip diplomatai sako, buvo svarbiausias rėmėjas sumanymo dėl tų devynių valstybių įsijungimo į ŠAS, yra pareiškęs, kad Baltijos valstybės tapus ŠAS narėmis, daugiau jų nebegasdintų Rusijos grasinimai. Jis ir kitų šalių ministrai teigė, kad ŠAS plėtra užtikrintų didesnę pastovumą vakariniame Rusijos pasienyje.

Toliau laikraštyje rašoma, kad sekanti ŠAS plėtros banga

lankydamasis Slovėnijoje, susitiko su tos valstybės prezidentu Milanu Kučanu, praneša BNS/LGTIC. Vadovai pareiškė įsitikinimą, kad jų valstybės yra geriausiai pasiruošusios kandidatės ir tikrai gaus pakvietimus jungtis į Šiaurės Atlanto sąjungą, jei ši organizacija nuspręs tęsti savo plėtrą 2002 m. V. Adamkus taip pat pareiškė viltį, kad Lietuva sparčiai baigs derybas dėl narystės Europos sąjungoje ir pasiruošė priimti narystės įsipareigojimus. Jo teigimu, sunkiausi uždaviniai laukia žemės ūkyje, kuriame "dabar tvarkomasi toli gražu ne pagal ES standartus". Europos komisija taip pat yra nurodžiusi trūkumus administravimo ir teisės srityse. V. Adamkus taip pat susitiko su Slovėnijos valstybinės asamblėjos pirmininku J. Podobniku, parlamentinių partijų atstovais, Liublianos mere Viktorija Ptočnik. RSJ

sudaro būsimai Jungtinių Valstijų vyriausybei svarbų klausimą. Abiejų svarbiųjų politinių partijų kandidatai į prezidentus – Gore ir Bush pasiuntė konferencijai Vilniuje padrašinančius laiškus, pasižadėdami daryti, ką gali, kad būsimų ŠAS narių viltys išsipildytų.

Tačiau bet kokį planą dėl ŠAS plėtros turi patvirtinti 19 asmenų ŠAS narių parlamentai, o Jungtinių Valstijų senatas tai turi atlikti dviejų trečdalių balsų dauguma. Kelių šalių užsienio reikalų ministrai Vilniuje teigė, kad jie pasisakytų už visų devynių valstybių priėmimą į ŠAS iš karto, nes mažesnėmis grupėmis priimant galėtų jos įstrigti parlamentuose.

Pasak Valstybės departamento pareigūno ŠAS plėtros reikalams Ron Asmus, iki šiol grumtynės dėl priėmimo į ŠAS buvo panašios į "nepadorias grožio varžybas", kur kiekviena kandidatė save giria taip, kad savo varžovę pastatytų į nepatrauklią šviesą.

Toliau laikraštyje rašoma, kad Lietuva, Latvija ir Estija, kurias stipriai remia šiaurinės valstybės, teigia, kad jos turi geriausius demokratijos duomenis ir todėl jas priimti į ŠAS būtų lengviau negu pietines valstybes. Tačiau kai kurie ŠAS žinovai teigia, kad oro karas Kosovo ir didžiulės taikos palaikymo pajėgos Balkanuose įrodė, jog ŠAS-gai svarbiausia grėsmė toliau sudaro ne Rusijos agresija, bet nepastovumas pietryčių Europoje.

Nevysta gėlės prie paminklo 1923 m. Klaipėdos išlaisvintojams Nuotr. A. Juškevičiaus

Šiame numeryje

Kas mus jungia?

Ne lietuvių kalba kalbančių lietuvių sparciai daugėja

Laukia devynios valstybės

Grumtynės dėl priėmimo į ŠAS – panašios į "nepadorias grožio varžybas"

Lietuvos kankinė Dirsyte

Niekada nereikia galvoti, kad mano skausmas didžiausias

Kas ne su mumis, tas prieš mus!

Yra norinčių nuneigti laisvės kovų prasmingumą

Istorinės tiesos ieškant

Ryškėja tendencija karo kančios laurus sudėti ant žydų tautos

Metai sovietinės Lietuvos radijuje I

Viena to keršto formų buvo žmogaus visuomeninis "numarinimas"

Atsiminimų spragos

Reikia žadinti patriotinius ir krikščioniškos meilės jausmus

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, mėmė – \$53, garbės – \$63. Oro paštu į užjūrius – \$140. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai krepšio į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiami nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 450-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Kristaus kančios vaidinimai

KAZYS BARONAS, Vokietija

Gegužės 21 d. Bavarijos Oberammergau miestelyje (apie 100 km. nuo Miuncheno) po dešimties metų pertraukos pradėti Kristaus kančios vaidinimai. Jų pradžios reikia ieškoti XVII š., kada apylinkė užplūdo maras. Gyventojai meldėsi, kartu prižadėdami, pranykus marui, Kristaus kančią prisiminti vaidinimais. Pirmas vaidinimas įvyko 1634 m. ir vėliau vaidinant kas dešimt metų.

Prieš 20 metų

Kančios vaidinimą mačiau 1980 m. Tai dieną pasitaikė vėsokas oras, atvira scena, toluose matomi sniegu padengti Alpių kalnai, tad į salę vėjas nešė šaltą orą. Daugumas vokiečių buvo atsinešę antklodes, uždengdami kojas, nejausdami šalčio. Pertraukų metu (šešių valandų vaidinimas) amerikiečiai tuoj pat bėgo į kavines, gėrė kavą, arbatą, konjaką, kartu į padanges keldami puikų vaidinimą. O aktorai nėra kokios nors Holyvudo "žvaigždės", bet eiliniai darbininkai, ūkininkai, tarnautojai, religinių skulptūrų dirbėjai.

Miestelio vaizdas

Beveik kas trečias namas – tai medžio drožinių krautvė. Oberammergau miestelyje yra gydykla, kurioje gydytojų priežiūroje 1997 m. praleidau tris savaites. Laisvalaikį su žmona vaikščiojome miestelio gatvėmis, kiekvieną kartą pamatydavome kokį nors naują drožinį. Visuomet ilgiau sustodavome prie puikių Paskutinės vakarienės medžio drožinio, kurio tuometinė kaina buvo 8,000 markių.

Sekmadienio šv. Mišiose vietos šventovėje prie mažo šoninio altoriaus tarp gyvų gėlių pamaciai ir Sibiro ištremto Sasnausko nuotrauką. Trumpoje maldoje prašoma Dievo paramos šį jauną klieriką grąžinti į Lietuvą.

Vaidinimo repetitijos

Repeticijos pradamos prieš pusmetį. Pagrindinių vaidmenų atlikėjai Jėzus, Marija, Marija Magdalena bei visi Apaštalai turi būti nevedę. Vyrai be perukų, turėjo auginti plaukus, barzdas. Aprangą gamino Miuncheno ir vietos siuvėjos.

Tekstas, parašytas prieš 140 m. Juozapo Daisenbergerio, 1996 m. turėjo būti išaištas, išbraukiant antisemitinius sakinius. Ištaisyta tekstą žinomas aktorius Otto Huber pavadino "gruivėsiais". Priešinosi ir vietos parapijos klebonas, rinko parašus prašymu palikti senąjį tekstą. Prašymo tekstas buvo padėtas prie įėjimo durų su tūkstančiais parašų vietinių gyventojų ir ekskursantų. Deja, jo noras paliko tik Sizifo darbą, nes atėjo Vatikano, Izraelio, JAV spaudimas, reikalaujantis antisemitinius sakinius išbraukti iš teksto. Atsimenu, kad 1980 m. Pentagonas buvo uždraudęs JAV kariams lankyti Oberammergau vaidinimus.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė

optometristė

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių Namų)

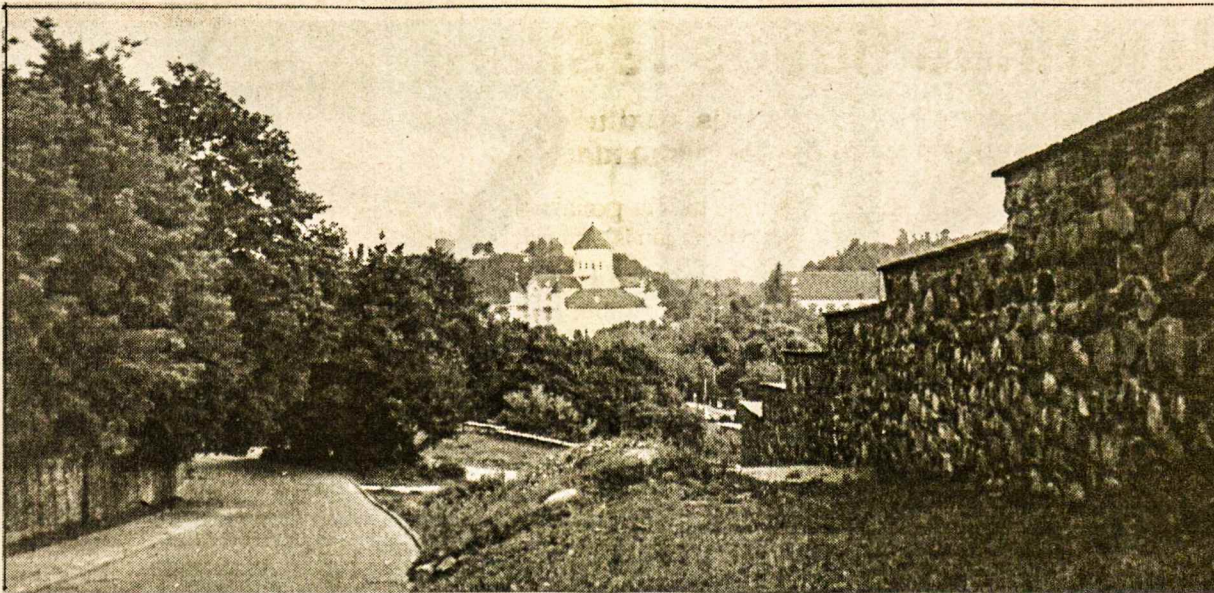
Prima pacientus pagal

susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitarus priima

pacientus ir vakarais

Vaizdas prie senosios Vilniaus sienos

Nuotr. R. Puterio

Lietuvos kankinė Dirsytė

Sibiro tremtinė, buvusi mokytoja, krikščioniškos veiklos judintoja, sibirinės maldaknygės "Marija, gelbėk mus" autorė, žuvusi Tolibuose Rytuose, ten ir palaidota

Lietuvos kankiniai, kartu su kitais pasaulio kankiniais yra įrašyti į K. Bendrijos XX amžiaus martyrologą. Jie buvo iškilmingai paminėti Romoje. Popiežius su vizitu "Ad limina", jiems sakė: "Pernelyg ilgas buvo Kryžiaus kelias. Daugybė jūsų žemės vaikų buvo pašaukti liudyti Kristų nepreteliuose, kalėjimuose, visokiausiose suvaržimuose ir netgi paaukoti savo gyvybę. Laisvė išpažinti tikėjimą jūsų bendruomenei tapo nauju gimimu. Naujai susipindę tradiciniai simboliai, į kuriuos katalikiškoji Lietuva žiūrėjo netgi tamsiausiomis savo valandomis nuo šventovės, pašvęstos Aušros Vartų Marijai, iki grauduli keliančio Kryžių kalno, kur jūsų tautos kryžiai tiek kartų susiliejo su Kristaus Kryžiumi. Motina ir Sūnus vėl tapo lietuvių gyvenimo ir kultūros centru, kaip geriausiais jūsų istorijos amžiais". Negalime užmiršti tų, kurie savo pasiaukojimo ir gyvybės kaina artino tą laisvės dieną. Viena iš minėtų kankinių yra Adelė Dirsytė.

Ji gimė 1909 m. Pramslavos kaime, Kėdainių apskrityje (Šėtos valsč.). Baigusi Kėdainių gimnaziją, 1928 m. įstojo į Lietuvos universiteto Teologijos-filosofijos fakultetą. Besimokydama gimnazijoje ir universitete, aktyviai dalyvavo ateitininkų veikloje. 1932 m. iš universiteto išėjo negavusi diplomo; studijavo savarankiškai, įstojo į Lietuvos katalikų moterų draugiją, pradėjo dirbti šios draugijos centro valdyboje sekretore. Vadovavo "Caritas" draugijai, rūpinosi vargšų ir našlaičių šalpa. Rašė straipsnius ir religinę poeziją, kurią spausdino "Moteryje" ir kituose katalikiškuose leidiniuose. 1940 m. Teologijos-filosofijos fakulteto taryba pripažino A. Dirsytę aukštojo mokslo baigimo diplomą.

1940 m. prasidėjus sovietinei okupacijai, persikėlė į Vilnių, kur dirbo mokytoja mergaičių gimnazijoje. Vokiečių oku-

pacijos metais mokytojavo amatų mokykloje ir suaugusiųjų institute Vilniuje. Aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje: rūpinosi moksleivių bei studentų ateitininkų veikla, drauge su kun. A. Lipniūnu organizavo šalpą nepasiturintiems, padėjo slėpti žydų tautybės asmenis.

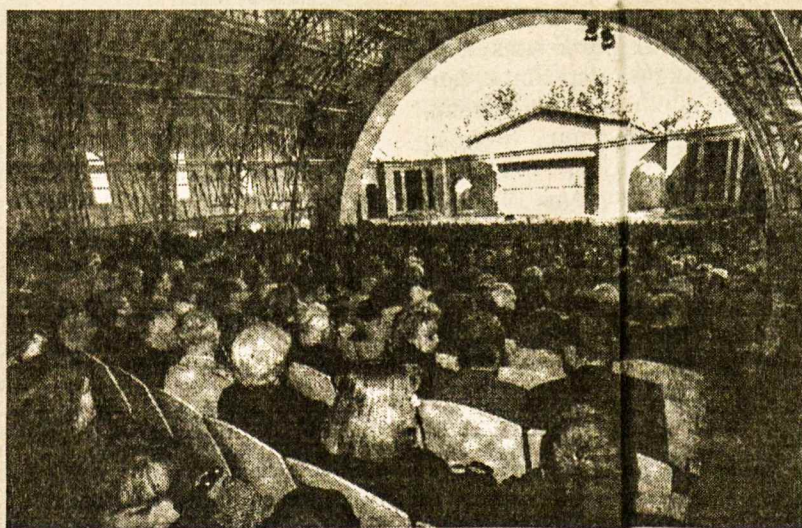
Sovietinei kariuomenei ant ranką okupavus Lietuvą, nuo 1944 m. rudens dirbo mokytoja mergaičių gimnazijoje ir inspektore suaugusiųjų institute (vad. Vilniaus liaudies universitete) Vilniuje. 1944 m. rudenį drauge su kun. B. Baliukoniū ir kitais inteligentais aptarė ateitininkų veiklos atnaujinimo klausimą. A. Dirsytė buvo pavesta rūpintis moksleivių ateitininkų veikla. Kartu su bendraminčiais pedagogais telkė besimokančių jaunimą, daug pastangų skirdama krikščioniškų vertybių ir tautinių tradicijų ugdymui bei palaišymui jaunimo gretose. Už tokią aktyvią veiklą 1946 m. kovo 6 d. suimta kaip "antisovietinės nacionalistinės" ateitininkų organizacijos dalyvė.

A. Dirsytės baudžiamoji byla buvo įjungta į bendrą 10 asmenų bylą, kurie taip pat buvo apkaltinti priklausymu nelegaliai ateitininkų organizacijai ir kurie visi buvo suimti 1946 m. sausio-kovo mėn. 1946 m. lapkričio 11 d. LTSR Vidaus reikalų ministerijos kariuomenės tribunolo nuosprendžiu Dirsytė nuteista 10 metų lagerio ir 5-riems metams tremties su turto konfiskacija.

Kalinta LTSR MGB vidaus kalėjime (Vilniuje), paskui kalėjime nr. 1 (Vilniuje), 1947 m. birželio mėn. perkelta į Vilniaus pėsčiųjų kalėjimą. 1947 m. vasaros pabaigoje išsiųsta etapais į Rusijos gilumą. Iš pradžių dirbo Vorkutos geležinkelio (Komijos ATSR) statybose, 1949 m. kartu su kitomis nuteistomis perkelta į lagerį, priklausiusį specialiajai uždarai griežto režimo lagerių grupei Ozerlagui (Irkutsko sr.), kur teko dirbti prie Taišeto-Bratsko

Kristus vainikuotas eškėčiais Oberammergau vaidinimuose (iš vokiečių spaudos)

Oberammergau Vokietijoje Kristaus kančios vaidinimų salė su žiūrovais ir atvira scena (iš vokiečių spaudos)

Kas ne su mumis, tas prieš mus!

Atiduok Tėvynei, ką privalai! Lietuvos partizanų priesakas

Stalinistai blogio ir skurdo imperijoje bei jų pasekėjai kitose šalyse savo veiklos šūkiu buvo pasirinkę "Kas ne su mumis, tas prieš mus!" Vadovaudamasi tuo šūkiu, komunizmo šmėkla su kirviu rankoje ir dalgiu ant peties XX š. atsakančiai pasidarbavo: buvo išžudyti milijonai žmonių, kurie nepritarė satanistų užmačioms užvaldyti pasaulį, bandė sunaikinti tūkstantmečiais kurtą pasaulio kultūrą bei civilizaciją, mokslą ir teisę, dorovės normas ir kt.

Lietuvoje komunizmo šmėkla – okupantai ir jų vietiniai talkininkai – siaubingus savo veiklos pėdsakus paliko Rainių ir Būduonės miškuose, Panevėžyje ir Klepčiūose, Pravičiškėse ir Tuskulėnuose bei daugybėje kitų vietų.

Gėdingai sugriuvus blogio ir skurdo imperijai, ištikimi okupantų tarnai Lietuvoje savojo šūkiu "Kas ne su mumis, tas prieš mus" neatsisakė. Kadangi savo idėjų priešų žudyti šandien negalima, teko keisti veiklos metodiką. Vietoje fizinio buvo pasirinktas moralinis savo priešininkų naikinimas. Kirvi į šautuvą pakeitė profesionaliai pateikiamas melas ir šmeižtas. Šmeižiamai Lietuvos laisvės gynėjai partizanai, dešimtį metų kasdien kone veikiausias pasaulyje labiausiai žinomas ir gerbiamas lietuvis Vytautas Landsbergis, purvais drabstomi bolševikmečio disidentai, Lietuvos patriotai kunigai Alfonsas Svarinskas ir Algimantas Keina, šmeižiamas netgi Popiežius!

Š. m. kovo 18-tąją iškilmingai buvo paminėtos paskutinio aktyvaus Lietuvos partizano Antano Kraujelio 35-tosios žūties metinės. Iškilmės vyko Antano Kraujelio žūties vietoje Pašiškių km. (Utenos raj.), Utenos šventovėje ir Kultūros namuose.

A. Kraujelio pagerbimo iškilmėse dalyvavo jo sūnus Antanas, žmona Janina, seserys, seimo pirm. Vytautas Landsbergis su žmona, keli seimo nariai, Aplinkos apsaugos min. Dainius Lygis, Krašto apsaugos viceministrai Edmundas Simonaitis ir Romas Kilikauskas, Lietuvos kariuomenės vadas gen. Jonas Kronkaitis, mons. Alfonsas Svarinskas, Laisvės kovų sąjūdžio prezidento pirm. Jonas Čeponis, Lietuvos Sąjūdžio pirm. Romas Batūra, Panevėžio, Vilniaus ir Utenos apskrinių viršininkai, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė, iš visos Lietuvos suvažiuoję partizanai, tremtiniai, šauliai, vietiniai ir apylinkės gyventojai. Buvo pasakyta daug teisingų žodžių apie Tėvynės laisvės gynėjus, Antaną Kraujelį, jo kovos draugus bei rėmėjus.

Seimo pirm. Vytautas Landsbergis savo kalboje sakė: "Antanas Kraujelis ne tik slapstėsi,

bet ir aplankydavo žmones, drąsindavo juos, kad vis tiek Lietuva bus laisva. Žmonės jį gerbė, neišduodavo. Jis buvo jiems reikalingas. Jis buvo labai pavojingas tuo, kad dar yra. Ne veltui buvo metami tūkstančiai, kad sunaikintų vieną. (...) Pats jo buvimas laisvos Lietuvos piliečio, ne Sovietų Sąjungos piliečio, nepriklausomos Lietuvos piliečio, ištikimo savo valstybei ir pasiryžusio tokiu likti iki galo – tai buvo nepakenčiama sovietų valdžiai. (...) Apmatau, kad dabartinėje Lietuvoje labai daug meluojama (...). Per visą nepriklausomybės dešimtmetį dėdama labai daug pastangų, kad aiškūs dalykai būtų neaiškūs, kad ribos būtų nutrintos".

Minėjimas praėjo iškilmingai, visiems dalyvavusiems paliko didelį įspūdį. Neseniai JAV laidžiamame "Darbininke" išspausdintas Aldonos Svirutaitės straipsnis "Praeitieji šešėliai veiasi dabartį". Straipsnis skirtas Antano Kraujelio sunaikinimui ir apšmeižimui. A. Kraujelis buvo kitoje barikadų pusėje nei komjaunimo ir okupantams nuolankiai tarnavusios sovietinės valdžios atstovai. Todėl iš tokių žmonių tikėtis tiesos žodžio apie partizaną A. Kraujelį negalima.

Straipsnio autorė neužsimena, kad A. Kraujelis kariavo prieš okupantus ir jų talkininkus. Jai jis "tarybinis" valdžios priešas, todėl visais požiūriais negeras žmogus.

Straipsnio autorės pašnekovali ir autoritetai – KGB Utenos saugumo skyriaus viršininkas Sergej Tichomirov, buvęs LKP rajono komiteto pirmasis sekretorius Vytautas Tvarijonas ir kiti buvę sovietinės valdžios veikėjai. Iš tokios publikos tikėtis objektyvaus žodžio apie Lietuvos laisvės gynėjus – beviltiška.

1944-1952 m. didvyriškų partizaninių kovų laikotarpis įrodė pasauliui, kad Lietuva buvo okupuota, išskleidė bolševikų mitą apie savanorišką Lietuvos įstojimą į blogio ir skurdo imperijos sudėtį, apsaugojo Lietuvą nuo masinio kolonizavimo ir paruošė tautą laisvės atgavimui 1990 m. kovo 11 d.

Partizaninis karas buvo nuožmus – gyvas likdavo tik tas, kuris pirmas išsivadavo. A. Kraujelis daug metų sugebėjo pirmas išsauti – iki lemtingos 1965 m. kovo 17-tosios...

Mūsų dienomis, deja, yra norinčių nuneigti laisvės kovų prasmingumą, yra besistengiančių diskredituoti heroišką partizaninių kovų epopėją. Yra ir tokių, kurie ir nepriklausomoje Lietuvoje tautos didvyrius norėtų vadinti "banditais".

Važiuoji per Lietuvą ir beveik kiekvienoje gyvenvietėje randi paminkulus su dešimtimis ir šimtais žuvusiųjų Tėvynės gynėjų – partizanų pavardžių. Ačiū Dievui, tauta neužmiršo savo didvyrių.

Kazys Blaževičius, Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos pirmininkas, karys savanoris

PADĖKA

Ata

STASĖ KIUKYTĖ-PETRULIENĖ,

sulaukusi gilių senatvės, savo 95-tuosiuose metuose, iškelia amžinybėn 2000 m. sausio 13 d.

Reikiame nuoširdžią padėką Prisikėlimo parapijos kunigams Pijui Šarneckui, OFM, Eugenijui Jurguiui, OFM, Liudui Januskai, OFM ir Edžiui Putrimui už atnašautas gedulines šv. Mišias, maldas prie karsto laidotuvių namuose ir prie amžino poilsio vietos kapinėse. Esame dėkingi vargonininkei-solistei Danguolei Radtke ir smuikininkui Mindaugui Gabriui už giesmes ir muziką per šv. Mišias. Dėkojame karsto nešėjams velionės vaikams dr. Arui, Mariui ir Aidui Petruiliams, Tomui Joniui, Gailei Jonytei-Rasienei ir jos vyriui Justinui Rasui.

Tariame nuoširdų padėkos žodį visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems už žodines ir raštiškas užuojautas, už gėles, už gausų dalyvavimą laidotuvių apeigose, už užprašytas Mišias ir už gausias aukas Prisikėlimo parapijos persikėlimo vajui ir Vaikų dienos centrams Lietuvoje. Reikiame padėką Danutei Keršienei, Birutei Matulaitienei ir Monikai Povilaitienei už aukų rinkliavą.

Ypatingą padėką reiškiamė Eugenijai Underienei ir Ramūnei Stravinskienei už nuolatinį ir nuoširdų velionės lankymą. Dėkojame Birutei Stanulienai už vaišių su rengimą ir visoms ponioms už atneštus pyragus.

Duktė Birutė ir sūnus Vytautas su šeima

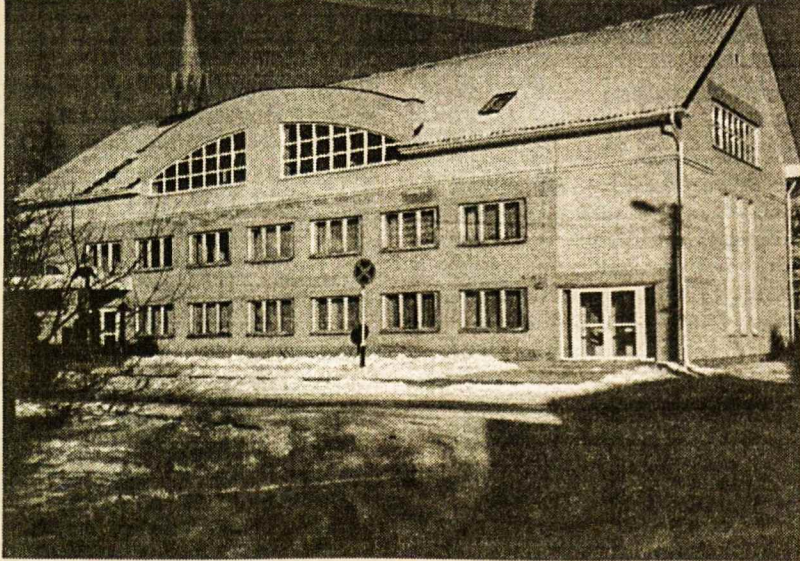
OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Kaišiadorių sielovados centras su raštinėmis, įstaigomis ir sale

Išvaduotojai ir okupantai

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Kas gauna ir skaito Lietuvos laikraščius, tikriausiai pastebėjo buvusių sovietų generolų ir karių švarkų krūtines, „apkrautas“ daugeliu medalių. Šie rusai po karo apsigyveno Lietuvoje, gavo geriausias pensijas ir puikų socialinį aprūpinimą.

Šiuo metu antihitlerinės koalicijos veteranų organizacijos Kauno skyriaus pirmininkas yra Andriejus Belousovas. Diskusija okupantų ir išvaduotojų tema buvo ruošiamas po Antihitlerinės koalicijos veteranų organizacijos Kauno skyriaus tarybos posėdžio. Jam pasibaigus tarybos nariai ėmė reikšti daug pretenzijų Lietuvos žiniasklaidai ir valdžiai, kad jos abi buvusios Raudonosios armijos karius tebelaiiko atėjūnais. Įsiliepsnojo diskusija išvaduotojų ir okupantų tema.

Pergalės dienos išvakarėse į „Kauno dienos“ redakciją atėjo trumputis laiškas, skirtas gegužės 8-ajai. Laiško autorius Juozas Tenzegolskis palietė seną išvaduotojų ir okupantų temą. Jo nuostata tokia: išvaduotojas tas, kuris išvaduoja kažkieno užgrobtą kraštą, bet po kurio laiko pasitraukia iš to krašto, kurio žmonės laisvai pasirenka tolesnę savo šalies ateitį.

Raudonoji armija išvadavo Lietuvą, Lenkiją, Čekiją, kitas šalis, iš jų išvijusi hitlerinius

Knygų rėškla

"SAMOGITA"

meniški įrašai

knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,

Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Padidėjo jūrų keltų skaičius

ANTANAS JUŠKEVIČIUS

Lietuvos jūrų laivinkystė (LISCO) tęsia palyginti naują ir perspektyvią veiklą – gabenti jūrų transporto techniką ir keleivius. Jau eilę metų sėkmingai Klaipėdos-Kyllo (Vokietija) linija plaukioja pertvarkyti keltai „Vilnius“ ir „Kaunas“ bei motorlaivis „Palanga“.

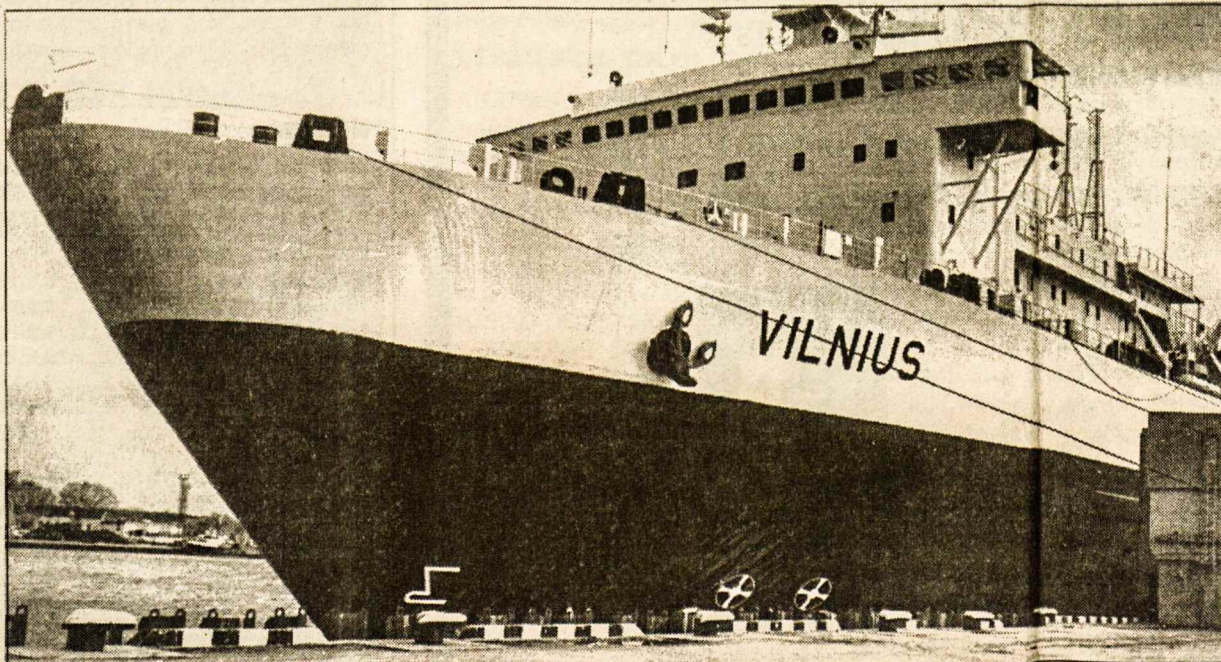
Iprastai dirba galingas jūrų keltas „Klaipėda“ Klaipėdos-Mukrano linijoje. Tvirtai laikosi linijoje tarp Klaipėdos ir Švedijos uosto Ahus keltai – „Šiauliai“ ir „Panevėžys“. Beje, LISCO keltas „Panevėžys“ nuo gegužės 1-osios plaukioja jūrų linijoje Klaipėda-Travemiunde (Vokietija). Tokį sprendimą padarė „LISCO“ ir vokiečių bei danų bendrovė „Scandlines“ – abi laivinkystės bendrovės sėkmingai bendradarbiauja nuo 1999-ųjų metų gruodžio mėnesio jūrų linijoje Klaipėda-Kylis. Nuo gegužės 1-osios keltai iš Lietuvos į Vokietiją plauks 14 kartų per savaitę.

Pasak „LISCO“ linijinių laivų valdymo direktoriaus Samuilo Vindergauzo, bus išspręsta pavojingų krovinių gabenimo problema abiejų laivinkystės bendrovių keltuose, pervežančiuose keleivius ir krovinius kartu. Pavojingi kroviniai keltuose „Vilnius“, „Kaunas“ ir „Greifswald“ riboja keleivį skaičių, kuris vasarą padidėja. Tuo pačiu bus sudarytos geresnės sąlygos jūrų transporto paslaugomis besinaudojantiems krovinių siuntėjams ir vežėjams pergabenti vis didėjantį krovinių kiekį į Vokietiją.

„Vilniaus“ keltų kapitonas R. MUALDAS ŠOSTAKAS

Nuotr. A. Juškevičius

Jūrų keltas „Vilnius“, plaukiojantis tarp Klaipėdos ir Kylio (Vokietija). Jau 12-ti metai šis jūrų galiūnas ražo Baltijos jūrą, vadovaujamas laivavedžio ROMUALDO ŠOSTAKO

Istorinės tiesos ieškant

Torontiško dienraščio straipsnis, užkludęs opuji krikščionybės ir žydų persekiojimo klausimą

KONSTANCIJA DEGUTYTĖ

Toronto dienraštis „The Toronto Star“ š.m. balandžio 21 d. išspaudino straipsnį „Longest lie of last 2000 years“. Jame, gvildenančiame krikščionybės ir žydų santykius, man labai keistai nuskambėjo teiginys, sutapatinantis „Hitler's Holocaust“ su „Stalin's Gulag“. Iš pradžių buvau pasiryžusi rašyti protestą dėl istorinių faktų iškraipymo į Ontario spaudos „Bureau of Accuracy“, tačiau prieš imdamasi rašymo, nutariau išsiaiškinti, kokiais istoriniais šaltiniais remiantis straipsnio autorius, pastorius Peter Mikelic (Epiphany Lutheran Church in West Hill) Stalino gulagus priskyrė prie žydų tautos genocido vykdymo. Telefoniniame pokalbyje jis prisipažino, kad apie Stalino gulagus žino tik tiek, kiek jam yra tekę skaityti iš istorijos vadovėlių, kurie buvo spausdinti paskutiniųjų 20-ies metų laikotarpyje.

Žinau, kad į Stalino gulagus buvo gabenama labai daug tremtinių iš visų kraštų, kur tik buvo įsteigta sovietinė valdžia. Trėmimai vyko daugiau nei dešimtmetį prieš prasidedant Antarajam pasauliniam karui, prieš Hitlerio atėjimą į valdžią Vokietijoje. Pirmieji Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių gyventojai buvo išvežti į Sibirą ar suguldyti Rainių (į panašios kaimėnės), taip pat prieš karo pradžią.

Po to, kai Stalinas ir Hitleris pasirašė savo taikos sutartį ir Lietuvą plūstelėjo rusų armija, miestelių žydai tyčiojosi iš lietuvių, gyvenančių ne kur nors Izraelyje, bet savame krašte šitokiomis frazėmis: „Ui, kaimyne, labai geri laikai ateina: tu, tavo žmona ir vaikai dirbsite, na, o aš prižiūrėsiu, kad jūs gerai dirbtumėt, mano žmona skaičiuos kiek padaryta, o mano vaikai viską užrašys“. (Iš mano draugės tėvo atsiminimų).

Svetimų žmonių pasakojimais galima abejoti, bet kaip netikėti savo mamos patirtais atvejais? Mums, pokaryje (po Stalino mirties) gimusiems vaikams, mokykloje besimokant istorijos ir sovietinės dvasios pripompuotų vadovėlių, mama reguliariai perspėdavo, kad netikėtume, kas ten parašyta. Ji daug ko pasakoti negalėjo, tik trumpai pasakydavo, kad prieš karą lietuviams buvo iškastos duobės, bet netikėtai užėjus vokiečiams, ir tas duobes buvo suguldyti žydai. Kas tas duobes buvo iškąsęs, ji nieko neaiškino. Tik mums suaugus ji išdrįso detaliau papasakoti apie savo tremties kelius.

Mano mama gyveno kaimo gilumoje nuošaliame tėvų ūkyje ir su žydais jokių kontaktų ar piktumų niekada neturėjo. Bet pirmąjį to lemtingojo birželio sekmadienį jų dviračiu važiuojo namo iš bažnyčios. Keliuko priekyje ji pamatė einančius tris žmones: dvi merginas ir vaikina. Kad juos galėtų saugiai aplenkinti, ji iš tolo paskambino dviračio skambučiu. Privaziavusi pamatė, kad jie visi buvo žydai. Iki šiol mama nesupranta, kodėl, jai pravažiuojant, jie palydėjo ją piktidžiūgišku grasinimu: „Ne-

beilgai tu, čia ponavosi – jums, lietuviams, jau iškastos duobės“.

Žinant tokius žmonių patyrimus, nenuostabu, kad Pabaltijo žmonės, užgniaužę kvapą saugoję savo gyvybę, kai užėjęs Hitleris Lietuvoje rengė savo pogromus. Kitas, gal patyręs skaudesnes žydų patyčias ir neteisėbes, daug negalvojęs, nuėjo tarnauti karo mašinai.

Kad žydai patys išprovokavo Pabaltijo ir kitų kraštų žmonių abejingumą jų likimui ar net atvirą kerštą – Vakaruose nepriimtinas istorinis požiūris. O kad į istorijos faktus žiūrėti galima kaip nori, sužinojau besikalbėdama su „The Toronto Star“ Bureau of Accuracy atstovu Don Seller. Diskutuojant dėl istorinės tiesos iškraipymo anksčiau minėtame straipsnyje, jis man pareiškė, kad istorinė tiesa neegzistuoja. Atseit, yra tik požiūris į istorinius faktus. Jo nuomone, Peter Mikelic turi teisę teigti, kad Stalino gulagai buvo žydų kančios vieta.

Šiam „The Toronto Star“ darbuotojui prisipažinau, kad man baisoka galvoti, jei nėra jokių objektyvios istorinės tiesos. Absurdiška, jeigu praėjus vos keletui dešimtmečių istorinė tiesa paverčiama tarsi futbolo kamuoliu subjektivių požiūrių žaidime. Gerai, jeigu žaidžiama pagal sąžiningas taisykles, toks žaidimas gal ir šauni pramoga karo nemačiusiai kartai, tačiau kaip bus, jeigu bus imta žaisti tik į vienus vartus?!

Vienas garsiausių šiandieninės Anglijos istorikų norėjo pateikti plačiąjį visuomeninį faktus, įrodančius, kad žydų genocidas buvo žymiai mažesnis apimties, negu kad dabar pateikiami aukų skaičiai. Jis buvo apšauktas „Holocaust denial“. Dėl savo istorinio požiūrio jis teisme bylą pralaimėjo.

Dabartiniumi metu ryškėja tendencija visus Antrojo pasaulinio karo kančios laurus sudėti ant žydų tautos, o visos kaltės našta suversti katalikų Bažnyčiai ir jos pasekėjams. Ši tendencija buvo labai akivaizdi svarstant naujo muziejaus, skirto genocido aukoms atminti, atidarymą Kvebeke (Quebec). Žydų genocido kaip tokiu Kanadoje nebuvo. Tad, jeigu steigiamas muziejus nekaltų aukų atminimui, tai Armėnijos, Ukrainos, Latvijos ir kitų tautų atstovai reikalauja, kad tame muziejuje būtų skirta vietos įamžinti ir jų tautų kančias, patirtai XX amžiaus masinio naikino akcijų metu. Tačiau neaišku, ar jų prašymas bus patenkintas.

Nenoriu skambėti antisemitiskai, bet taipogi nenoriu, kad būtų tyčiojamasi iš mano tautos kančios, iškraipomi objektyvūs istorijos faktai, slepiama archyvinė medžiaga. Tendencingai iškraipant istorinius faktus ir išbraukiant iš kolektyvinės atminties „nerūšinius“ silpnųjų tautų kančios patyrimus, laikui bėgant, gali būti sukurta visiškai negirdėta, nebūta XX amžiaus istorija.

P.S. Būtų labai įdomu sužinoti tikrus, archyvinius duomenis, kiek Stalino gulaguose buvo nukankinta žydų.

Klaipėdos universiteto iškilmėje susitiko svečiai. Iš dešinės: religinės muzikos kūrėjas doc. A. REMEZA, Klaipėdos Taikos Karalienės šventovės klebonas mons. J. GEDVILA, Telšių vysk. A. VAČIUS ir kiti.

Nuotr. A. Juškevičius

Metai sovietinės Lietuvos radijuje I

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Radio ir televizijos Kauno redakcijoje dirbau neilgai, tik vienerius metus – nuo pavasario iki pavasario 1983-1984 metais. Su radio reporteriu ant peties vaikščiojau po Kauno gamyklas, fabrikus ir aukštąsias mokyklas, rinkdamas medžiagą du kartus per savaitę išeinančiai 15 minučių dieninei radijo laidai iš Kauno „Mokslas ir gamyba“. Sovietų laikais įsidarbinti ideologinėje įstaigoje, kokia buvo laikoma Valstybinis radio ir televizijos komitetas, nebuvo paprasta. Profesinių žinių ir profesinių įgūdžių neužteko, reikėjo dar ir ištikimybės komunistų partijai ir sovietiniam režimui įrodymų. Nei vieno, nei antro anuomet aš neturėjau, ir man lig šiol tebėra neaišku kodėl aš į tą darbą buvau priimtas.

Pirmoji žurnalistikos mokykla

Tuo metu buvau baigęs inžinerinius mokslus Kauno politechnikos institute ir Vilniaus universiteto Kauno vakariniam fakultetui studijavau lituanistiką, teturėjęs dvejų-trejų metų pedagoginio darbo stažą Kauno politechnikume ir labai kuklią „Komjaunimo tiesos“ neetatinio korespondento patirtį. Žurnalistika man patiko, rašyti mėgau, nors jau buvau patyręs, kad dažniausiai negalima išspausdinti to, ką parašai – ideologiskai budrūs redaktoriai ir sovietiniai cenzoriai, net ir palyginti nekaltus dalykus, atrodytų, tolimus nuo politinių ar religinių temų, uoliai braukė ir ravojo iš teikiamų tekstų.

„Nepatariu rinktis mano profesijos. Rašysi ne ką nori, bet ką reikia“, – įsidėmėjau savo buvusio kaimyno, žurnalisto Antano Marčiulionio patarimą, kai dar tik įpusėjęs inžinerijos studijas buvau prisivijojęs jas mesti ir pereiti prie žurnalistikos mokslų. To nepadariau, ir ačiū Dievui. Bet gyvenimas vis tiek nukreipė mane į žurnalistiką, o Radio ir televizijos Kaune redakcija buvo mano pirmoji žurnalistikos mokykla.

Patekau čia pirmąsias vyresniojo kolegos Raimundo Ylos pakvietimo ir užtarimo dėka. Jis buvo skyriaus redaktorius – gabus, patyręs spaudos, radio, o paskiau ir televizijos žurnalistas, turėjęs Kauno redakcijos vyriausiojo redaktoriaus Zenono Lapinsko (1928-1991) pasitikėjimą. Daug vilčių neturėjau, kad būsiu priimtas: buvau ir be žurnalistikos mokslų, ir be praktikos, bet svarbiausia – ne tik nepriklausiau komu-

nistų partijai, bet ir nebuvau net ir komjaunuolis. Žodžiu, ideologiškai buvau aiškiai netinkama plyta komunizmo statybai. Raimundas Yla, priklausęs partijai, bet šiltas ir nuoširdus žmogus, privaičiai man yra sakęs, kad jei būsiu priimtas ir norėsiu čia įsitvirtinti, anksčiau ar vėliau į partiją stoti teksia.

Vieną dieną – telefono skambutis. Raimundo Ylos esu kviečiamas atvykti pas Zenoną Lapinską pokalbiui dėl darbo. Nedelsiant prisistačiau. Lydimas Raimundo, pravėriau vyriausiojo redaktoriaus kabineto duris. Pasitiko aukštas, pasitempęs, inteligentiškos išvaizdos vyras, nepriekaištingai išlyginta eilute ir rūpestingai išblizgintais batais. Paspaudė ranką, santūriai pasisveikino, nužvelgė rimtu, tiriančiu, sukaupytu žvilgsniu. Visa laikysena ir gestikuliacija aiškiai liudijo patyrusį, savimi pasitikintį ir savo vertę suprantantį vadovą. Kabinetas buvo tvarkingas, švarus, jokių nereikalingų ar ne vietoje padėtų daiktų. Žmogaus išorė ir aplinka rodė organizuotą ir precizišką charakterį. Mikliu rankos mostu pokalbio buvau pakviestas prie nedidelio staliuko, bet visas susitikimas nebuvo ilgas. Bendromis frazėmis paklausinėjo apie išsilavinimą, darbo patirtį, pomėgius ir netrukus pasiūlė nuo pirmadienio ateiti į darbą. Tapo aišku, kad R. Yla jau iš anksto buvo įtikinęs savo viršininką ir Z. Lapinską buvo apsisprendęs. Matėsi, kad jam rūpėjo ne tiek dar ką nors sužinoti, kiek paprasčiausiai pamatyti savo būsimąjį pavaldinį.

Gavau girdžiantį vengrišką reporterį su mikrofonu ant ilgo ištraukiamo stiebo, keletą kasečių ir stalą viename kabinete su poetu Petru Palilioniu. Kolega Petras rengė pusvalandines kultūros laidas, o man teko rengti dvi savaitines laides po 15 minučių mokslo ir gamybos temomis. Nors kartais ir man pasisekdavo parengti vieną kitą laidę, su kultūrinėmis temomis susijusia, tegu ir netiesiogiai. Šita sritis man buvo įdomiausia ir teikė daugiausia pasitenkinimo. Atlyginimas buvo nedidelis, bet darbas patogus: teikė žurnalistinės ir gyvenimo patirties, ryšių, leido artimiau pažinti gyvenimo sritis, kuriomis man buvo pavesta domėtis ir nušviesti savo laidos.

Mano globėjus

Tiesioginis mano viršininkas ir reporterio darbo paslaugų mokytojas buvo radijo laidų

redaktorius Juozas Kundrotas. Jis buvo ir pirmasis mano radijo laidų klausytojas, nes kiekvieną parengtą laidą, prieš ją išleidžiant į eterį, visada rūpestingai išklausydavo – duodavo savotišką sovietinį „nihil obstat“, vadinasi, nieko kenksmingo sovietų valdžiai laidosose nesą. Nežinau ar tą pareigą kolega Juozas atlikdavo pagal kokias tarnybinės instrukcijas ar savanoriškai, saugodamasis staigmenų ir nesusipratimų dėl jauno bendradarbio nepatyrimo, bet šią pareigą jis vykdė uoliai, atsidėjęs ir, kaip man atrodė, su nuotaika.

Čia priminsiu, jog tiesioginių laidų tada apskritai nebūdavo. Nebuvo galima net įsivaizduoti, kad žurnalistas būtų galėjęs kalbinti pašnekovą tiesioginiame eteriye –iskas būdavo įrašoma, perklausoma, patikrinama, „išvaloma“, t.y. iškarpos ne tik mažiausios užuominos, kurios sovietų valdžiai būtų neva „prieš plauką“, bet net ir kai kurių, atrodytų, nereikšmingų žmonių vardai, ūkinio gyvenimo faktai ar skaičiai. Kokio nors nemintinų žmonių sąvado nesu matęs, tikriausiai jo niekas nė neturėjo, bet esu patyręs, kai parengus kokį reportažą iš gamyklos apie tenykščius „darbo pirmūnus“, kartais paaiškėdavo, kad vieno kito „pirmūno“ pavardės vėčiau neminėti. Kodėl, kas, kaip – nebūdavo aiškina, o aš instinktyviai jaučiau, kad ir klausiti to būtų buvę beprasmiška.

Komunistinė sistema buvo išvysčiusi šurpą keltus žmonių sekimo mechanizmą, tad sykį patekusieji jos nemalonėn, susilaukdavo sistemos keršto dažnai visam gyvenimui. Viena to keršto formų buvo savotiškas žmogaus visuomeninis „numarinimas“ – jo pavardė žiniasklaidai tapdavo tabu ir tobulai dingdavo iš viešojo gyvenimo. Net kontekste jų vardas negalėjo būti minimas, nekalbant jau apie tiesioginį tokių žmonių pristatymą. Įdomu buvo tai, kad ir „spartuoliško“ darbo rodikliai – nuolatinis sovietinės sistemos propagandos rūpestis – negalėjo būti priežastis tiems visuotinio „nutylėjimo įžadams“ sulaukti. Ilgainiui ėmė aiškėti, kad buvusieji politiniai kaliniai ir tremtiniai sudarė tos nutylimųjų asmenų grupės branduolį. Jeigu, pavyzdžiui, vykdavo koks nors rašytojų renginys ir būdavo minima, kad jame dalyvavo tokie ir tokie asmenys, tai nepriklausomai nuo to, ar tame renginyje dalyvavo ar ne, bet viešumon negalėjo iškilti tokių rašytojų ir vertėjų vardai, kaip Viktoras Katilius, Edvardas Visakanta, Vincas Bazilevičius, etc.

Juozas Kundrotas man buvo dėmesingas, draugiškas žmogus, niekad neatsisakęs patarti, padėti, visada geros nuotaikos. Kiek atsimenu, progai pasitaikius (man bedirbant buvo minimas jo amžiaus 50-metis) mėgdavo ir uždainuoti. Tačiau buvo santūrus, korektiškas, neteko matyti jo kalbant pakeltu tonu. Mėgo keliauti po Lietuvą, buvo apvažinėjęs ją turbūt skersai išilgai, o savo įspūdžius aprašęs publicistikos knygelėse. Bent porą jų yra užrašęs ir man. Pagrindiniai herojai, kiek prisimenu, ten buvo žmonės ne tiek iš gyvenimo, kiek iš teorinių partinės statybos veiklų. Tačiau skaitydamas žodingą, kalbos kultūra pasižyminčią, tegu ir sovietinio žargono kiek paliestą J. Kundroto publicistiką negalėjau neįsiti su simpatijų gimtąjį kraštui, jo žmonėms ir istorijai.

A.a. MATILDAI KUOLIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame dukterį ANGELE KAZLAUSKIENĘ ir jos vyrą SIGITĄ –

KLB Oakvillės apylinkė

MYLIMAI MAMAI

AŲA

ELENAI STANEVIČIENEI

iškeliavus į amžinybę,

nuoširdžiai užjaučiame dukrą LIONĘ, sūnus – ANŲA, ALFONŠĄ ir jų šeimas –

Ona Žilionienė

Violeta ir Ernest Leger

Liuda ir Zigmantas Mockai

LAISVOJE TĖVYNĖJE

RŪPI SAVIVALDYBIŲ BŪKLĘ

Seimo biudžeto ir finansų komiteto posėdis įvyko gegužės 22 d., skelbia BNS/LGTC. Jame Regioninės plėtros ir savivaldybių biudžetų skyriaus viršininkė Č. Bareikienė pranešė, jog per keturis šiu metų mėnesius savivaldybių biudžetų metinis pajamų planas įvykdytas 30.1%. Gauta 876, 445 mln. litų pajamų. Pareigūnės teigimu, pajamų surinkimas į savivaldybių biudžetus gerėja. Reali savivaldybių skola pirmąjį šių metų ketvirtį padidėjo tik 94 mln. litų, iš jų 75 mln. litų buvo paskolos, o kita suma – nesumokėti mokesčiai. Tačiau vis daugiau savivaldybių priverstos skolintis. Balandžio 1 d. savivaldybės buvo paėmusios 436 mln. litų paskolų, arba 13.7% patvirtintų biudžeto pajamų.

SAUGOS VAIKŲ TEISĖS

Lietuvos seimas gegužės 25 d. priėmė Vaiko teisių apsaugos kontroleriaus įstatymą, kuriame numatyta tokios institucijos steigimas, rašo ELTA/LGTC. VTA kontrolierių skirs seimas, seimo pirmininko teikimu. Jis bus nepriklausomas nuo valstybės valdžios, vietos savivaldos ir nevalstybinių institucijų. VTS kontrolieriaus įstaiga bus savarankiška vaiko teisių laikymosi priežiūros ir kontrolės institucija, išlaikoma iš valstybės biudžeto ir steigama seimo nutarimu. VTA kontrolierius įtakos teisės aktų, susijusių su vaiko teisių apsauga, rengimą, tirs skundus dėl valdžios, pareigūnų, nevyriausybinių organizacijų bei kitų fizinį ir juridinių asmenų veiksmų ar neveikimo, kur yra pažeidžiamos vaiko teisės ir jo teisėti interesai, teiks informaciją visuomenei.

DIDĖS LAIDOJIMO PAŠALPA

ELTA/LGTC praneša, kad nuo kitų metų sausio 1 d., įsigaliojus įstatymo pataisoms dėl paramos mirties atveju, speciali lai-

davimo pašalpa kiekvieno asmens mirties atveju padidės iki 6 minimalių gyvenimo lygių (MGL) nuo dabartinių 3 MGL. Mirus invalidui, pensininkui, socialinę pašalpą gaunantiems šeimos nariui, bedarbiui, įsiregistravusiam darbo biržoje, mokama 3 MGL dydžio pašalpa. Nuo kitų metų pradžios laidojimo pašalpa nebebus mokama iš socialinio draudimo fondo lėšų, o iš savivaldybių biudžetų. Papildomos pašalpos sudarys 2.1 mln. litų suma.

NEUROLOGŲ KONGRESAS

Gegužės 25 d. Vilniuje prasidėjo 3-asis Baltijos šalių neurologų kongresas, į kurį susirinko žymiausi neurologai iš 14 pasaulio kraštų dalintis patirtimi apie mokslinius ir klininius tyrimus toje srityje. Trijų dienų kongrese vyko specializuoti simpoziumai apie įvairias neurologijos sritis, pvz. miego medicina.

GINKLŲ AMNESTIJOS ĮSTATYMAS

Gegužės 24 d. įsigaliojo ginklų, sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų savanoriško atidavimo, ginklų ir šaudmenų įteisinimo įstatymas, skelbia BNS/LGTC. Per šešis mėnesius, iki lapkričio 24 d., asmenys savanoriškai atidavę ginklų, šaudmenis, sprogmenis ar sprogstamąsias medžiagas, kurias jis neteisėtai įsigijo, pagamino, laikė ar nešiojo, yra atleidžiami nuo baudžiamosios ir administracinės atsakomybės. Turintys neteisėtus ginklus privalo raštu kreiptis į policijos įstaigą, Lietuvos kariuomenę ar Lietuvos šaulių sąjungą, informuoti apie tų medžiagų buvimą vietoje, bet patiemis draudžiama jas vežti. Pernai panašus įstatymas galiojo birželio-rugpjūčio mėnesiais, ir tuo laikotarpiu buvo grąžinti 1255 ginklai, 42,000 šaudmenų, 23 sprogstamieji įtaisai.

RSJ

Toronto Maironio mokyklos moksleivės, dalyvavusios mokyklos išvykoje, geris Otavos vaizdais: Iš kairės: A. Radžiūnaitė, V. Benotaitė, V. Narušytė

Naujas savaitraštis Čikagoje

Bronius Abrutis, į Ameriką atvykęs prieš nepilnus dvejus metus, Čikagoje pradėjo leisti naują lietuvišką laikraštį, kurį pavadino "Amerikos lietuviu" (beje, pirmasis numeris išėjo "Lietuvio" vardu). Šis jaunas vyras, dar gyvendamas Plungėje, ketvirtą metų leido vietos rajoninį laikraštį, taigi šis darbas jam nėra naujas.

Atvažiuojęs į naują kraštą, į kurį pateko laimėjęs vaidinamąją "žalią kortelę", dirbdamas šaltkalvio darbą, kartu darbuojantis ir žmonai Sandrai (jie augina vieną sūnelį) susitaupė šiek tiek pinigų ir nusprendė leisti lietuvišką laikraštį. Jo leidimą jis buvo suplanavęs pernai, tačiau po to dar nutarė palaukti pusmetį. Pirmasis numeris pasirodė gegužės 5 d. Jame sakoma: "Norime tapti jūsų pagalbininku ir draugu. Mūsų tikslas – suteikti jums kuo daugiau informacijos bet kuria tema iš Lietuvos ir viso pasaulio".

Laikraštis, bent pradžioje, atrodė kukliai. Pirmieji du numeriai neturėjo nuotraukų, dabar jų jau dedama. Ir maketavimas darosi įvairnesnis. Laikraščio apimtis – 8 puslapiai.

Ketvirtajame laikraščio numeryje, kuris pasirodė gegužės 27 d., leidėjas praneša, kad turi tik 50 nuolatinių skaitytojų ir, jeigu dviejų mėnesių laikotarpį nesurinks 500 prenumeratorių, laikraštis turės užsidaryti.

Paiškinama kodėl leidžiamas šis laikraštis. 1. Jūs galite savo asmeninį skelbimą įsidėti nemokamai. 2. Sužinosite apie naujausius Lietuvos ir viso pasaulio įvykius. 3. Daugiau sužinosite apie gyvenančius lietuvius Amerikoje. 4. Galėsite išreikšti savo nuomonę įvairiais klausimais. 5. Pagaliau mes esame lietuvių ir ne kiekvieną dieną yra siūlomas naujas laikraštis, kuris labai nori jums padėti.

Lietuvių kalba leidžiama dažnesnio leidinio Amerikoje nėra išėję jau 15 metų (juo tada buvo Čikagoje kas dvi savaites išeinantis "Lietuvių balsas"). O

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 140 dol. visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

per tą laikotarpį užsidarė ar surtėjo bent pora laikraščių).

Čikagoje ir jos apylinkėse esama apie 15,000 naujai iš Lietuvos atvykusių mūsų tautiečių. Jų dalis yra įsijungusi į lietuvių organizacijas, kultūrinius ar sporto vienetus, lanko lietuviškus renginius. Jų skaičius čia vis didėja ir ateityje atrodo dar didesnis. Čikagoje iš naujai į šį kraštą atvykusiųjų turime ir prekybininkų, kurie bando laimę įvairiose versluose.

Nenuostabu, kad naujai atvykusieji į šį kraštą pasigenda ir tokios spaudos, kuri daugiau rašytų apie naujai atvykstančiųjų problemas. Tačiau "Amerikos lietuvis" nenori būti vien tik naujai atvykusiųjų ir šį kraštą laikraščiu: jis žada tarnauti visiems lietuviams.

Pradžiai laikraščio leidėjas kviečia jį prenumeruoti tik trims mėnesiams. Jo prenumerata yra 4 doleriai mėnesiui. Žinoma, laukiamos ir aukos, nors pats leidėjas jų nedrįsta prašyti, kadangi Lietuvoje to nedaroma. Tačiau Š. Amerikoje be aukų turbūt negalėtų išsilaikyti nė vienas lietuviškas laikraštis. Šio leidinio adresas: 7349 W. 55 Place, Summit, IL 60501; tel. ir faksas (708) 594-2586.

Dar reikia paminėti, kad nuo 5-jo nr. prasiplėtė laikraščio redakcija: šalia vyr. redaktoriaus B. Abručio, redaktore pasirašo Regina Oraitė, korespondentais – Cezaris Usnys ir Ainė Suzumytė.

Edvardas Šulaitis

Edmonton, Alta

A. a. Broniaus Masioko šviesiam atminimui pagerbti Filomena Kantautienė-Masiokienė ir brolis Justas Augis atsuntė \$600 auką našlaičių kaimui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje paremti.

Iš visų iš Kanados ir Lietuvą išplaukiančių aukų gal pati prasmingiausia ir daugiausia gero atnešanti yra auka našlaičiams, kuriais nepajėgia tinkamai pasirūpinti nei krašto vyriausybė, nei visuomenė. Auka šiam kaimui reiškia ilgalaikį vaiko aprūpinimą, jo globą ir paruošimą atečiai. Nuosirdžią padėką aukotojams reiškiamo mažųjų kaimo gyventojų ir draugijos vardu.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Hamilton, Ont.

A. a. Leopoldui Pliurai mirus, reikšdami užuojautą dukrai ir sūnui "Pagalba Lietuvos vaikams" aukoj: \$25 – J. Asmenavičius, B. A. Šlapkauskai; \$20 – E. K. Gudinskai, D. M. Jonikai, Z. P. Sakalai, A. K. Žilyčiai; \$5 – G. Agurkienė, F. M. Gudinskai.

A. a. Stasio Karalėno atminimui užjaušdami žmoną ir sūnus "Pagalba Lietuvos vaikams" aukoj: \$40 – B. Baltrušaitienė, L. A. Pintuliai; \$20 – A. Prunskas, M. A. Pusdešriai; \$10 – G. Agurkienė, J. Pyragius. Už aukas dėkoja –

PLV komitetas

"VAIKŲ DIENOS CENTRUI"

aukėjo: a. a. Janinos Narušienės atminimui \$50 – P. Dalinda (Toronto); \$20 – A. J. Gedrimai; a. a. Leopoldo Pliuro atminimui \$25 – F. Šopienė; a. a. Elenos Stanevičienės atminimui \$15 – L. Stukienė, Z. Rikienė; \$10 – B. Skverekienė. A.K.

A. a. Elenos Stanevičienės atminimui "Vaiko tėviškės namams" aukoj: \$20 – G. Repšienė; \$10 – M. Vaitonienė; "Tremtinių fondui": \$10 – A. Mikalauskienė; \$20 – R. Pakalniskienė; KLKM dr-jos Hamiltono skyriui šv. Velykų proga aukoj: \$25 – A. Žilytė; \$50 – M. Lazdūtis. E.K.

Delhi-Tillsonburg, ON

KLKM dr-jos Delhi skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyko š.m. balandžio 12 d. parapijos salėje. Susirinkimą pradėjo pirm. A. Ratavičienė. Maldą sukalbėjo A. Aleliūnienė prisimindama tris šiemet mirusius nareis: S. Zadruskienę, O. Šiurnienę ir M. Jankauskienę. Praeitą susirinkimo protokolą perskaitė V. Lapienienė. Apie išdų būklę pranešimą padarė T. Pargauskienė. B. Dirsienė ir B. Lukošienė patikrino pinigų apyskaitą ir viską rado tvarkingai vedama. Pirm. A. Ratavičienė padėkojo visoms narėms už gražų bendradarbiavimą. B. Vytienė skaitė pranešimą "Kas aktualu moterims apie maisto supirkimą ir virtuvės priežiūrą". Po to svarstyti skyriaus einamieji reikalai ir pinigų paskirstymas lietuviškai šalpai. Valdyba sutiko pasilikti ta pati kitai kadencijai. Susirinkimą uždarančiam A. Aleliūnienė sukalbėjo maldą.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS, surengtas KLKM dr-jos š.m. gegužės 13 d. parapijos salėje, sulaukė gausių dalyvių. Skyriaus pirm. A. Ratavičienė pakvietė prelatą J. Staškevičių sukalbėti maldą. T. Pargauskienė jautriai paskaitė straipsnį apie motinos reikšmę šeimai. Meninę dalį atliko ansamblis "Antroji jaunystė" iš Rodney, vadovaujamas L. Jasinskienės ir J. Statkevičiaus. Jie gražiai padainavo lietuviškų dainų, skirtų motinoms, pajvairindami poezijos posmais. Programa buvo gerai paruošta ir gražiai atlikta, pianinu akompanuojant L. Jasinskienę. A. Ratavičienė nuosirdžiai padėkojo programos atlikėjams ir įteikė gėlių puokštę vadovei. Visoms šio minėjimo dalyvėms įteikta po rožę. Moterų dr-jos narės paruošė kavą su užkandžiais, kuriais visi vaišinosi ir maloniai praleido popietę užbaigdami šį tradicinį Motinos dienos minėjimą. B.V.

White Rock, BC

A. a. teisininkas Feliksas Valys mirė 2000 m. vasario 1 d. Velionis buvo žinomas veikėjas Toronte ir Vankuveryje. Studijų laikais buvo veiklus tautininkas. Labai mylėjo tėvynę Lietuvą, norėjo jai sugrįžti. Palaidotas Lietuvoje šalia savo tėvų ir brolių. Paliko liūdesyje gimines ir pažįstamus. R.N., studijų draugas

LIETUVIAI PASAULYJE

JAVAlstybės

Kai valstybiniais reikalais JAV-se lankėsi Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, jis balandžio 28 d. susitiko su Čikagos lietuviams. Susitikimas įvyko Balzeiko Lietuvių kultūros muziejaus "Gintaro salėje". Tarp svečių dalyvavo Lietuvos ambasadorius Vašingtone St. Sakalauskas, Lietuvos gen. konsulas Čikagoje G. Apuokas bei garbės konsulas V. Kleiza, garbės konsulė I. Bublėnė iš Klyvlando, taipgi muziejaus šeimininkas St. Balzekas, jn. Įvadinį žodį tarė konsulas G. Apuokas, pakviesdamas ministerį A. Saudargą pakalbėti apie dabartinę Lietuvos būklę. Ministeris nusiskundė, kad yra sunkumų, ypač, kad valstybei trūksta pinigų. Yra tarp gyventojų nepasitenkinimo, kurį labai kursto kairieji politikai. Nežiūrint visų sunkumų, Lietuva per 10 nepriklausomybės metų daug yra pasiekusi bei atlikusi svarbių darbų. Nelengva esą pereiti iš sovietinės sistemos į demokratine sistemą. Lietuva dedanti visas pastangas įstoti į Europos sąjungą ir tapti ŠAS (NATO) ir Pasaulio verslo organizacijų nare. Tada atsirastų geresnių galimybių Lietuvos prekęms ir gaminiams pasiekti Vakarų kraštus. O dabar eksportas yra varžomas kvotomis, kurias peržengus reikia mokėti didelių mokesčių. Po pranešimo ministeris mielai atsakinėjo į visus susitikimo dalyvių pateiktus klausimus.

Vokietija

Vasario 16-tosios gimnazijoje sausio 29 d. buvo surengta vadinamoji atvirų durų diena, apie kurią skelbė vokietijų spauda. Gausiai, kaip rašoma "Vokietijos LB valdybos informacijos" leidinyje 2000 m., 1 nr., susirinko galbūt būsimų šios mokyklos mokinių tėvai. Svečius pasitiko mokytojo G. Ručio vadovaujamas orkestras. Gimnazijos direktorius A. Šmitas atvykusius pasveikino ir supažindino su mokykla, tapusia valstybine gimnazija. Jis taipgi supažindino su gimnazijos mokytojais, kartu pasidžiaugdamas, kad šia gimnazija yra didelis ir vokiečių susidomėjimas. Po to buvo apžiūrimos patalpos. Ilpus į pilies bokštą, pasigėrta gražiomis Hiutenfeldo apylinkėmis. Svečiai taip pat galėjo pamatyti, kaip rankų darbelių kambaryje jaunesniųjų klasių mergaitės su mokytoja E. Kaufmaniene audžia, o bendrabučio virtuvėje, vadovaujant mokytojai A. Vilčinskienai, patirti mokinių kulinarinius sugebėjimus. Svečiai prie kavos puoduko dar ilgai bendravo su mokytojais, gimnazijos vadovais bei tarnautojais.

Vengrija

Budapešte Vasario 16-toji buvo paminėta vasario 12 d. Ococentrum patalpose. Ta proga kalbėjo Lietuvos ambasadorius Vengrijoje dr. V. Grinius, išskelbdamas valstybingumo atgavimo reikšmę Lietuvos istorijai. Taipgi kalbėjo Lietuvos garbės konsulas Budapešte, pramonininkas P. Vadasz, pasidalinamas įspūdžiais iš kelionių po Lietuvą, pažymėdamas, kad įsitikinęs, jog atstovauja aukšto kultūros tautai. Šventėje dalyvavo Vengrijos parlamento krašto apsaugos komiteto pirm. Z. Lany, buvęs Vengrijos ambasadorius Lietuvoje G. Krausz, Lenkijos ambasadorius Lubesik, Estijos laikinasis reikalų patikėtinis G. Lucht, Budapešto miesto atstovai, įvairių ministerijų Baltijos valstybių referantai, pramonės ir prekybos rūmų bendradarbiai, lietuvių bičiuliai, estai, patys lietuviai, latviai, lenkai. Jie kėlė tokius už Lietuvos nepriklausomybę ir jos

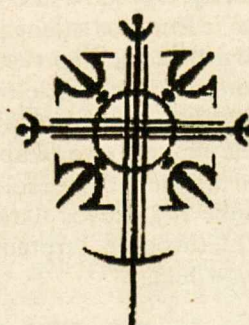
tikslų įgyvendinimą – tapti Europos sąjungos ir ŠAS (NATO) organizacijų nare. Meninę programą atliko jauni pianistai – brolis Gytis ir sesuo Rūta Laukaičiai iš Prienų, vienas 12-kos, kita 10 metų amžiaus, abu laimėję tarptautinius konkursus. ("Pasaulio lietuvis" 2000 m. 4 nr.).

Gudija

Marija Kruopienė, Pelesos krašto nepalstama kovotoja už lietuvių teises, vasario 5 d. atšventė savo garbaus 80 m. amžiaus sukaktį. Pelesos šv. Lino šventovėje kun. M. Krikščiūnaitis iš Vilniaus aukojė Mišias, kuriose dalyvavo parapijiečiai ir svečiai, prašydami suakutvininkei sveikatos ir Dievo palaimos. Po pamaldų Pelesos vidurinės mokyklos salėje vyko suakutvinimo iškilmė. Pirmiausia sveikinimo žodžius tarė "Gervėčių" klubo pirm. A. Augulis, pažymėdamas, kad Marija Kruopienė yra brangi asmenybė, visada besidalinanti savo veiklos patirtimi, kviečianti išaugoti tikėjimą, kalbą ir papročius. Akademikas Z. Zinkevičius kalbėjo: "Neįsivaizduoju Pelesos be Marijos Kruopienės, o ponios Marijos be Pelesos". Panašiai kalbėjo ir "Vilnijos" draugijos pirm. K. Garša.

Sukutvininkei gimė 1920 m. vasario 22 d. Pelesos kaime. Baigė 4-rius skyrius Pelesos "Ryto" mokykloje ir trejus metus mokėsi Rodūnos lenkiškoje mokykloje. Sunkus buvo pokarnis gyvenimas, 1950 m. nušovė vyrą, liko su dviem mažais vaikais. Valdžios buvo persekiojama. 1954 m. į Pelesą atvykusi lietuvių mokslinei grupė jai suteikė naujų vilių kovai už lietuvių teises. Prasidėjo draugystė su lituanistais A. Vysniauskaite, V. Miliumi, A. Vidugiriu ir Z. Zinkevičiumi. Jie jai atveždavo lietuviškų knygų. Paskaitinta gamtininko I. Ivanausko ji ėmėsi aktyvios veiklos, reikalaujama lietuviškos mokyklos. Po didelių pastangų 1957 m. Pelesoje buvo leista mokyti lietuvių kalbą. Gindama lietuvių šventovės reikalus, lankėsi Maskvoje, Aukščiausioje taryboje. Lietuvos Sąjūdžio suvažiavime Sporto rūmuose Vilniuje pasakė kalbą, susilaukdamą audringų plojimų. ("Lietuvių gados" 2000 m. 1-2 nr.).

J. Andr.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

KAIRYS
BAL TIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

Siuntiniai į Baltijos valstybes

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Papildomai \$5 už 10 kg
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus
- siunčiant tuo pačiu adresu
- asmuo gali gauti tik 31 kg be muto.
- kitam asmeniui.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami
- Prašom nurošyti per sunkių dėžių.
- daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIIMU SIUNTINIUS ANTRADIENIAIS IR TREČADIENIAIS
Petras Šturmąs (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Voyages Poltours Travel (Montrealis) (514) 521-9910

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIENTINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDIJOS INDEKLAI
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galedami ir toliau teikti
paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.50%
santaukas2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%

PASKOLAS

Asmenines nuo7.80%
neklm. turto 1 m.8.20%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius4.10%
180 dienų indėlius4.25%
1 m. term. indėlius5.25%
2 m. term. indėlius5.55%
3 m. term. indėlius5.85%
4 m. term. indėlius6.05%
5 m. term. indėlius6.30%
RRSP ir RRIF
(Variable)2.50%
1 m. ind.5.25%
2 m. ind.5.55%
3 m. ind.5.85%
4 m. ind.6.05%
5 m. ind.6.30%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narų santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
- 3 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

Prieš akis – gražus albuminio formato 440 psl. leidinys su įrašu kietame viršelyje: „Domas Kaunas Mažosios Lietuvos veidai ir vaizdai“. Šalia – senovę primenantis, akiai ir širdžiai maloni trijų vaikų nuotrauka, tarsi nerasytas įvadas. Verti pirmą puslapį – skurdi ūkininko trobelė, kitoje pusėje akmenimis grįsta gatvė, kurioje dardėdavo arkliai traukiami vežimai. Čia pat prielapyje paaiškinama, kad knyga – 1885-1940 metų ikonografija.

Jeigu jau albumas, tai taip ir norisi pirmiausia viską iš karto pamatyti verčiant puslapius vieną kartą, kitą, trečią – kai kur stabtelėjant, kur įdomiau, gražiau ar prisimintina. Jau matai, kad tai ilgoko laikotarpio istorija nuotraukose, po kuriomis su numeruoti parašai paaiškina, kas, kur, kada, kaip. O šešėlinės nuotraukos su knygos skyrių pavadinimais estetiškai papildo visą vaizdinį turinį. Leidinio pradžioje atspausdintas jo tekstas, paaiškinantis, kas knygoje nuotraukomis atskleidžiama. Turinį sudaro dvi pagrindinės dalys – Mažoji Lietuva kaizerio valdžioje ir Mažoji Lietuva tragedijos išvakarėse. Dalys išskaidomos į šešiolika poskyrių, kurie vaizdais apžvelgia įvairius ano laikotarpio gyvenimo sritis: kultūrą, darbą, religiją, karą, politiką, ūkį ir ekonomiką, švietimą ir kt.

Knygos autorius Domas Kaunas trumpame įvadiname žodelyje pasidžiaugia, kad ši albumą rengdama „patyręs kūrėbinį malonumą“, kad „rengėjais pagrįstai galėtume vadinti ir kadaise pamario kaimuose lankytus senuosius lietuvininkus“, pabrėžia dokumentinę vaizdų vertę tautos istorijoje. Vieninteliam platesniame (leidėjų) straipsnyje „Liudytojo žvilgsniu ir teisėmis“ pasisakoma apie vertę fotografijos, kuri „nebyli ir iškalbi, kukli ir ori, gaudinanti ir guodžianti“. Nurodyta, kad tokio pobūdžio ir apimties albumas Lietuvoje pasirodęs pirmą kartą. Pažymėta, kad vokiečiai po Antrojo pasaulinio karo, besirūpindami Mažosios Lietuvos (Rytprūsijų) likimu, pradėjo uoliau gilintis į šio krašto praeitį ir leisti albumus. Tačiau lietuviai negali nematyti to, kas tyčia tuose leidiniuose praleista. Užtat „Mažosios Lietuvos veidai ir vaizdai“ bent iš dalies užpildo

tas spragas. Mažosios Lietuvos ikonografijos archyvas buvo įsteigtas 1918 m. Sukaupia medžiaga naudojosi jau kai kurie leidiniai, pvz. 1933 m. Vytauto Didžiojo mirties 500 m. sukakties albume randamas nemažas ikonografijos pluoštas iš Klaipėdos krašto. Apgailėstaujama, kad dėl nežinomų priežasčių nebuvo išleistas 1924 m. jau paruoštas albumas „Klaipėdos sukilimas“. Blogėjant Lietuvos ir Vokietijos santykiams, 1935 m. Kaune surengtoji Mažosios Lietuvos istorijos paroda paneigė šališkai vaizduojančią Prūsijos lietuvių praeitį. Šiandien vėl susidaro neatidėliotinas reikalas išleisti Mažosios Lietuvos gyvenimą po 1940 metų vaizduojantį albumą, nes fotografijos sensta, jų kokybė menkėja.

Šiam leidiniui fotografijos surinktos iš muziejų, bibliotekų, archyvų ir privačių rinkinių. Šalia jų visų – įdomių, senų ir naujesnių, portretinių ir sužetinių – knyga paįvairina laikraščiu, plakatų bei kitokių iliustracijų faksimilės, o platesni paaiškinimai po kai kuriomis nuotraukomis papildo apžvalgą, kurią vaizdu ne visada galima išreikšti. Knygos pabaigoje išspausdintas pagrindinio straipsnio vertimas į vokiečių kalbą ir platokas skyrelis „Kulturbewegung“, nušviečiantis Mažosios Lietuvos kultūrinę tautinę veiklą, organizacijas bei veikėjas prisilaikant knygoje išdėstytos chronologijos taip, kad vokiškai skaitantys lengvai gali sekti albumo turinį. Nurodyti šaltiniai ir literatūra, ikonografijos asmenų rodyklė, ikonografijos autorių bei rinkinių rodyklės gražiai užsklandžia šią vertingą knygą. Linkėtina tą darbą tęsti, ir tai jau vien dėlto, kad šiuo metu yra daug rašoma ir kalbama apie Karaliaučiaus sritį, apie Mažąją Lietuvą, o iš tikrųjų ne kažin kiek apie ją žinoma.

Domas Kaunas, „MAŽOSIOS LIETUVOS VEIDAI IR VAIZDAI“. Redaktorės – Aldona Grigaitytė, Elena Kunčienė. Ikonografiją rinko ir atrinko Vida Nacikaitė, Domas Kaunas. Dailininkas Alvydas Ladyga. Išleido valstybės įmonė Seimo leidykla „Valstybės žinios“, Gedimino pr. 53 LT, 2002 Vilnius. Spausdino „Petro offsetas“. Tiražas 2000 egz. Kaina nepažymėta.

Č. Senkevičius

Garsusis Lietuvos skulptorius Stanislovas Kuzma prie vieno savo kūrinio, skirto Sausio 13-tos aukoms paminėti. Nuotr. V. Kapočius

Atsiminimų spragos

Pastaroju metu mūsų spaudą užtvindė atsiminimų bangos, tačiau jie ribojasi sukilimais, trėmimais, žudynėmis, smurtu, o Lietuva vaizduojama su klėtimis, tvartais ir nepatrauklia gamta. Po penkerių dešimtmečių Amerikoje, Kanadoje ir kitose demokratijose priėjusios kartos tuo nesidomi ir net nesupranta, nes iš savo tėvų ir močiūčių girdi apie nepaprastai gražią nepriklausomą Lietuvą su opera, teatrais, muziejais, muzikos konservatorijomis, aukštojo mokslo institucijomis, patraukliomis vasarvietėmis.

Veikė radijo stotys, geležinkeliais riedėjo tarptautiniai greitieji traukiniai, buvo telefonai ir telegrafas.

Kodėl dabar atsiminimuose ignoruojama graži nepriklausomos Lietuvos praeitis? Atsimenu nepaprastai iškilmingus Vasario 16-osios minėjimus su iškilmingomis pamaldomis, kariuomenės ir moksleivių bei jaunimo ir kitų organizacijų eisenomis, grojant didų orkestrui. Valstybiniai pastatai ir dauguma privačių namų buvo dekoruojami trispalvėmis lemputėmis, o mūsų namo languose tėvelis išstatydavo lemputėmis apšviestus Lietuvos prezidento

ir Vytauto Didžiojo portretus.

Beveik graudu ir net juokinga atsiminti, kai vieno minėjimo metu didelėje aikštėje, kurioje buvo susirinkusi gausi minia, sugiedojus himną, iškilėmis vedėjas pranešė, kad pagrindinę kalbą sakys „prelatas Jonas Mačiulis“. Buvo visiška tyla. Kas jis? Po kelių sekundžių pranešėjas pridėjo, kad tai „Maironis“. Kilo plojimų audra...

Lietuva tarptautinėje plotmėje pasižymėjo aukštos vertės ūkio gaminių eksportu, ypač Anglijoje ir Vokietijoje. O ir kitose srityse buvo populiarieji, gerbiama. Lietuva 1920 metais įsteigė operos teatrą. Jo solistės ir solistai buvo kviečiami gastroluoti garsiuose operų scenose, o Kipras Petrauskas dainavo Rygoje, Taline, Helsinkyje, Paryžiuje, Vienoje, net Milano prestižinėje „La Scala“.

Lietuviai pasižymėjo įvairiose sporto srityse. 1939 metais Lietuva tapo Europos krepšinio čempione. Stalo ir lauko tenise Lietuva laimėjo ištisą eilę tarptautinių čempionatų, o Vytautas Gerulaitis buvo nepaprastai pagarsėjęs savo laimėjimais lauko teniso varžybose.

Abejonės nėra, kad yra asmenų, turinčių nepriklausomos

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Lietuvos atsiminimų, tačiau visa tai liko užmaršty, bet pozityvių atsiminimų paskelbimas spaudoje patrauktų po svetimu dangumi gimusias ir priaugusias kartas. Žiaurių įvykių atsiminimai iš periodinės spaudos išstūmė kadaise labai populiarias atkarpas su novelėmis, feljtonais ar romanais, kurie teikė skaitytojams malonumą, atgaivą nuo kasdienybės vargų ar politikos.

Antra vertus, atsiminimų tvane yra dar viena neužpildyta spraga – tai kelerių metų gyvenimas Vokietijos pabėgėlių stovyklose. Gyventi jose buvo pakenčiama, užteko maisto, o pabėgėlių visuomenės atgaivino savo organizacijas. Lietuviai skautai, ateitininkai susibūrė ir aktyviai veikė, tęsdami iš tėvynės atsivertus tradicijas.

Skautai turėjo nuotaikingas vasaros stovyklas, kurias rėmė Amerikos kariuomenės daliniai. Jie skolino palapines ir prisidėjo maistu, o uniformoms padovanavo kariškos medžiagos drabužius, savo spalva panašius į skautų.

Veikė sportas, chorai, baletais ir teatro vienetai, buvo įsteigti vaikų darželiai, pradžios mokyklos ir vietinės valdžios pripažintos gimnazijos, taip pat įvairūs praktiški kursai – siuvimo, braižymo, vairavimo.

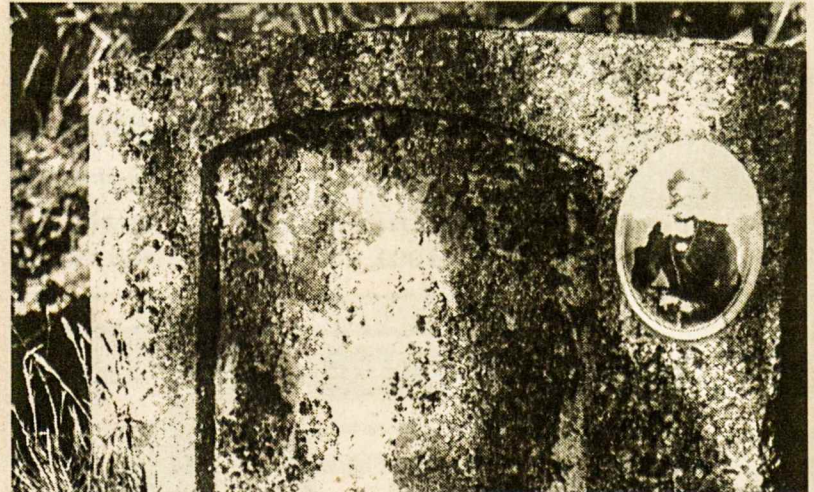
Tautos švenčių metu vyko iškilmingi parada, stovyklų aikštėse plevėsavo visų trijų Baltijos respublikų vėliavos, atliekamos religinės apeigos, maldos namuose veikė chorai, lankėsi vyskupai.

Buvo privaloma skiepytis nuo užkrečiamų ligų. Administraciniuose pastatuose buvo dantų ir vidaus ligų gydytojai.

Deja, vadinamieji „skrynin-gai“ kai kuriuos gąsdino, nes klausimų lapuose reikėjo surašyti visą savo praeitį, nuo profesijos iki priklausomumo kuriai nors organizacijai ar partijai, nurodyti vietovę, kurioje gyveno karui pasibaigus.

Pabėgėlių stovyklos tapo tėvynės praradusiems pabėgėliams vartais ir demokratines šalis. Netrukus pradėjo lankytis įvairios imigracinės komisijos, ieškodamos savo kraštams naudingų asmenų. Australija domėjosi medicinos personalu, Kanada ieškojo miškininkų, Anglijos kilmieji – tarnaičių ir vaikams auklių, tik Amerika nestatė jokių sąlygų, išskyrus tą, kas buvo reikalaujama pagal DP įstatymą – turėti buto ir darbo garantijas.

Žodžiu, užtenka skęsti praradimų ir kančių atsiminimuose, reikia grįžti į gražią praeitį, kuri yra mūsų lietuviškos egzistencijos pagrindas. Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, reikia žadinti patriotinius ir krikščioniškos meilės jausmus, atsiminti ir pagerbti nepriklausomos prieškarinės Lietuvos grožį ir siekti demokratiško vieningumo, nusikračius penkis dešimtmečius lietuvių tautos dvasią žalojusio palikimo. Užsienio lietuvių, išstius dešimtmečius kovoję už Lietuvos nepriklausomybę atgavimą, užsitarnaują pozityvios ir optimistiškos medžiagos spaudoje, o vyresnioji karta stengiasi priaugančioms kartoms parodyti gražią ir kultūringą prieškarinę Lietuvą, nes joje glūdi jų šaknys.

Vandalizmo pėdsakai – po 1944 m. Klaipėdos krašte sudažyta daugybė paminklų, sunaikinti įrašai, teliko nebylios liekanos. Nuotr. M. Purvino, 1999

Sovietmečiu suniokotų Stankiškių kapinių liekanos – pagrobti antkapinių kryžių pamatai. Nuotr. M. Purvino, 1999

Laiko našta slepia ir medžius, ir paminklus Klaipėdos krašte. Nuotr. M. Purvino, 1999

Kauno primadona

EGIDIJUS MAŽINTAS

Kai Kaune buvo numatyta statyti W.A. Mozart'io operą „Užburtoji fleita“, daugelis spėliojo ir klausė, kas dainuos Nakties karalienės partiją, reikalaujančią aukštų kolaratūrinių natų, ką gali įveikti tik labai geros vokalinės technikos sopranai. Kai kuriems žinovams betgi buvo aišku – dainuos solistė Gražina Miliauskaitė, persikėlusi gyventi iš Klaipėdos muzikinio teatro į Kauną dėl dukrelės Rūtos, kuriai pajūrio klimatas netiko. Solistei su Klaipėda skirtis buvo nelengva, čia sukurus visą eilę svarbių vaidmenų, o G. Verdi „Traviata“ buvo įvertinta aukščiausiais pagyrimais.

Sol. Gražina Miliauskaitė mokytis dainuoti Vilnių atvyko iš Dzūkijos Mergalaikio kaimo – tiesiog sostinėje pamėginti laimę, tapti estrados dainininke. Apie operą ar operetę visai nesvajoję. Jaunystė jos nebuvo lengva. Tėvas mirė, kai ji buvo 5 metų. Vėliau daugelį metų praleido kolchozo laukuose, kur jokios ateities nebuvo. O ir Gražina miliauskaitė.

Atsiųsta paminėti

LEVAS KARSAVINAS Toje akimirkoje – amžinybė. Studijos, straipsniai, poezija. Sudarytojas – Alfonsas Bukontas, redaktorius – Saulius Repečka, dailininkas – Alfonsas Žvilus. Leidėjas – Lietuvos rašytojų sąjunga (K. Sirvydo 6, Vilnius 2000 m., 472 psl.).

SIENINIS 2000 METŲ KALENDORIUS, didelio formato, su spalvotais Marijampolės miesto vaizdais. Išleido to miesto leidykla „Piko valanda“, kurios savininkas – Arūnas Reinikis. Leidyklos adresas: Vytauto 32, Marijampolė 4520, Lithuania.

ŽYMAUSIŲ PRIENŲ KRAŠTO ŽMONIŲ... KALENDORIUS. Parengė Antanina Aleknavičienė, redagavo Ramutė Šimukauskaitė. Išleido ir atspausdino UAB „Judeks“ (Miško g. 15, Kaunas). Prieš krašto muziejus, 1999 m. 56 psl.)

Sol. GRAŽINA MILIAUSKAITĖ

žinos sveikata nebuvo iš stipriausių. Dainininkės duona būsimai lengvesnė – taip solistė galvojo pasiryžusi siekti karjeros dainavime.

Deja, kaip vėliau Gražina pareiškė, kad ir dainininkei reikia ypač geros sveikatos ir geležinių nervų. Dainininkas niekada negali sirgti, turi būti pasirėngęs bet kada eiti į sceną.

Šiandien G. Miliauskaitė – Kauno muzikinio teatro primadona, sėkmingai dainuoja operose, operetėse, miuzikluose. Ji puikiai balso valdymu ir nuostabia scenine išvaizda džiugina savo gausius gerbėjus. Asmeninis jos gyvenimas nėra laimingas – vienos kelionės po JAV metu Gražinos vyras įsimylėjo tamsiaodę amerikietę ir sumainęs žiedus pasiliko gyventi San Francisco, CA. Šeimos rūpesčiai ir dukros Rūtos auklėjimas, mirus mylimai motinai, užgulė solistės pečius. Artistai – tokie patys žmonės. Tik matant ir girdint juos scenoje, atrodo, kad jie laimingiausi. Po spektaklio dažnas aktorius apsiverkia. Menininkai, atsisakę asmeninės laimės ir šeimyninio džiaugsmo, dažnai pavdyti cilingams žmonėms. Šiuo metu Gražina laisvalaikiais mėgsta grįžti į Dzūkiją, kur pagyvena vaikystės prisiminimais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos dailininkų sąjungos galerija „Arka“ Vilniuje šiemet švenčia savo gyvavimo dešimtmetį. Galerijos direktorė Diana Stomienė ELTAI sakė, kad per dešimtį metų čia buvo surengta daugiau kaip šeši šimtai Lietuvos ir užsienio dailininkų parodų. Jubiliejinėje parodoje dalyvauja apie 60 dailininkų, išstatyta apie 120 darbų. Galerijoje rengiamos ir kūrinių varžytinės, kurias dažniausiai veda nemažai tam darbui patyrimą turintis karikatūristas Jonas Varnas. Galerija turi didžiausią parodoms rengti erdvę, beveik 570 kv. metrų.

Premijos už geriausią 1999-2000 metų moksleivišką prozą ir poeziją buvo įteiktos Vilniuje. Rašytojo Marius Katiliškio premiją už prozą gavo Utenos Adolfo Šapokos gimnazijos ketvirtos klasės moksleivis Modestas Vaišnora; poetės Liūnės Sutemos (Zinos Katiliškienės) premiją laimėjo Kretingos pranciškonų gimnazijos ketvirtos klasės auklėtinis Antanas Zališčevskis. Premijas ir laureatų diplomus įteikė Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris Kornelijus Platelis. Premijos įsteigtos 1993-94 metais ir skiriamos iš M. Katiliškio fondo. ELTOS pranešimai ir romanais, kurie teikė skaitytojams malonumą, atgaivą nuo kasdienybės vargų ar politikos.

Antra vertus, atsiminimų tvane yra dar viena neužpildyta spraga – tai kelerių metų gyvenimas Vokietijos pabėgėlių stovyklose. Gyventi jose buvo pakenčiama, užteko maisto, o pabėgėlių visuomenės atgaivino savo organizacijas. Lietuviai skautai, ateitininkai susibūrė ir aktyviai veikė, tęsdami iš tėvynės atsivertus tradicijas.

Skautai turėjo nuotaikingas vasaros stovyklas, kurias rėmė Amerikos kariuomenės daliniai. Jie skolino palapines ir prisidėjo maistu, o uniformoms padovanavo kariškos medžiagos drabužius, savo spalva panašius į skautų.

Veikė sportas, chorai, baletais ir teatro vienetai, buvo įsteigti vaikų darželiai, pradžios mokyklos ir vietinės valdžios pripažintos gimnazijos, taip pat įvairūs praktiški kursai – siuvimo, braižymo, vairavimo.

Tautos švenčių metu vyko iškilmingi parada, stovyklų aikštėse plevėsavo visų trijų Baltijos respublikų vėliavos, atliekamos religinės apeigos, maldos namuose veikė chorai, lankėsi vyskupai.

Buvo privaloma skiepytis nuo užkrečiamų ligų. Administraciniuose pastatuose buvo dantų ir vidaus ligų gydytojai.

Deja, vadinamieji „skrynin-gai“ kai kuriuos gąsdino, nes klausimų lapuose reikėjo surašyti visą savo praeitį, nuo profesijos iki priklausomumo kuriai nors organizacijai ar partijai, nurodyti vietovę, kurioje gyveno karui pasibaigus.

Pabėgėlių stovyklos tapo tėvynės praradusiems pabėgėliams vartais ir demokratines šalis. Netrukus pradėjo lankytis įvairios imigracinės komisijos, ieškodamos savo kraštams naudingų asmenų. Australija domėjosi medicinos personalu, Kanada ieškojo miškininkų, Anglijos kilmieji – tarnaičių ir vaikams auklių, tik Amerika nestatė jokių sąlygų, išskyrus tą, kas buvo reikalaujama pagal DP įstatymą – turėti buto ir darbo garantijas.

Žodžiu, užtenka skęsti praradimų ir kančių atsiminimuose, reikia grįžti į gražią praeitį, kuri yra mūsų lietuviškos egzistencijos pagrindas. Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, reikia žadinti patriotinius ir krikščioniškos meilės jausmus, atsiminti ir pagerbti nepriklausomos prieškarinės Lietuvos grožį ir siekti demokratiško vieningumo, nusikračius penkis dešimtmečius lietuvių tautos dvasią žalojusio palikimo. Užsienio lietuvių, išstius dešimtmečius kovoję už Lietuvos nepriklausomybę atgavimą, užsitarnaują pozityvios ir optimistiškos medžiagos spaudoje, o vyresnioji karta stengiasi priaugančioms kartoms parodyti gražią ir kultūringą prieškarinę Lietuvą, nes joje glūdi jų šaknys.

A. a. rež. Vytautui Žalakevičiui, žymiajam Lietuvos kino kūrinybino meno specialistui, š.m. balandžio 14 d. būtų sukakę 70 metų. Velionies atminimui tą dieną Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus, remiamas Lietuvos kinematografininkų s-gos surengė popietę ir parodą, kuri atspindėjo velionies gyvenimą ir kūrybą. Kaip ELTA rašo, V. Žalakevičius gimė Kaune Lietuvos karininko šeimoje, 1948 m. baigęs gimnaziją, Maskvoje studijavo kinematografijos institute režisūrą, tapo vienu iš pirmųjų Lietuvos kino profesionalų. Velionis yra 14 meninių filmų scenarijaus autorius ir režisierius. Nuopelnai įvertinti DLK Gedimino III I. ordinu.

Lietuvos kino studijoje ir atskirose vietovėse – Aukštadvarėje, Pilaitėje, Kernavėje – pradėtas filmuoti amerikiečių televizijos keturių dalių istorinis filmas „Atila“, apie to paties vardo hunų vadą. Pastarojo vaidmenį atlieka JAV aktorius Gerry Butler. Filme su amerikiečiais vaidina lietuvių aktoriai Elvyra Žebertavičiūtė, Dalia Michelevičiūtė, Andrius Žebrauskas, Dainius Kazlauskas ir kiti. Filmą režisuoja Dick Lowry, Lietuvos žiūrovams pažįstamas iš jo filmo „Atominių traukinių“, rodyto Baltijos televizijoje. Kaip ELTA rašo, filmas apie Atilą turi būti baigtas filmuoti birželio pabaigoje.

Pradėta daugiau rūpintis lietuvių poezijos vertimais į užsienio kalbas. Tuo reikalu Atviros Lietuvos fondo namuose š.m. balandžio 13 d. įvyko poetų, vertėjų, literatūros žinovų susirinkimas. Iš viso pasaulyje poezija neturi didelės paklausos. Apskaičiuota, kad kiekvienoje šalyje vidutiniškai yra tik apie tūkstantį poezijos skaitytojų. Kaip ELTA rašo, diskusijose pasisakyta, jog lietuvių poezijai verstį į kitas kalbas, išskyrus latvių, lenkų, vokiečių, čekų, trūksta geresnių vertėjų. Prof. K. Nastopka pateikė faktą, kad į prancūzų kalbą per visą XX šimtmetį tėra išversta tik Juozo Tysliavos ir Marcelijaus Martinaičio kūryba. Tačiau Švedijoje lietuvių poezija susidomėjimas neblogas. Lietuvių poezijos antologija, prieš metus išleista 2000 tiražu, buvo tenai greitai išpirkta. Manoma, kad vertimus lietuvių reikėtų užsienio leidyklose, užuot piršus Lietuvoje leidžiamas lietuvių autorių verstines knygas.

Filosofas prof. Stasio Šalkauskio premija už tautos kultūros, mokslo bei filosofinės minties turtinimą ir ugdymą skiriama kas dveji metai nuo jos įsteigimo 1991 m. Šita premija jau buvo apdovanojusi filosofas Romualdas Ozolas, antropologas dr. Arvydas Žygas, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, menotyrininkas Vytenis Rimkus, ir tautžudystės tyrinėtoja Nijolė Gaskaitė-Žemaitienė. Kaip ELTA pranešė, š.m. gegužės 16, velionies filosofo gimimo dieną buvo surengti Šiauliuose vadinamieji St. Šalkauskio skaitymai. Akademikai apžvelgė St. Šalkauskio filosofinius darbus, pedagogikos ir ugdymo sistemą, veiklą politiniame ir ateitininkijos gyvenime. Prie šio renginio daug prisidėjo velionies sūnus fizikas dr. Julius Šalkauskas. Kitais metais, minint St. Šalkauskio 115-tąsias gimimo metines, numatoma išleisti St. Šalkauskio premijos laureatų darbų, Šiaulių universitete įkurti St. Šalkauskio auditoriją, ant jo kapo senosiose Šiaulių kapinėse pastatyti skulptūrą. Snk.

Toronto Maironio mokyklos VIII skyriaus ir lituanistinių kursų moksleivių išvykos Otavon organizatorės – KLB Otavos apyl. pirm. R. KLICIENĖ ir lituanistinių kursų mokytoja N. BENOTIENĖ

Nuotr. B. Batraks

PRISIKĖLIMO PARAPLIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.95%
180-364 d. term. ind.	4.75%
1 metų term. indėlius	5.20%
2 metų term. indėlius	5.50%
3 metų term. indėlius	5.55%
4 metų term. indėlius	5.55%
5 metų term. indėlius	5.85%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.95%
1 metų GIC-met. palūk.	5.45%
2 metų GIC-met. palūk.	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.90%
4 metų GIC-met. palūk.	6.00%
5 metų GIC-met. palūk.	6.20%
RRSP, RRIF ir OHOSP	

"Variable"	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	5.45%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	5.90%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	6.20%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD. REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

- MLS skelbimas
- Komisija 3%
- Toronto Real Estate Board narys

ADVOKATAS VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalavimo mašinos, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

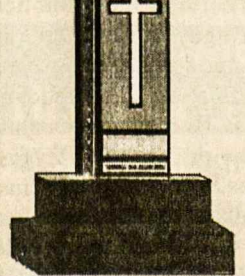
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC. GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOJAMA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.
Prizadu mielai ir sąžiningai
patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIŠ - PARDAVIMU AR PIRKIMU - sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Toronto Priskėlimo parapijos "Aušros" sporto klubo krepšininkai-kės (Atoms Junior "E") ŠALFAS-gos surengtose jaunųjų krepšininkų varžybose š.m. birželio 3-4 d.d. Hamilton, Ont. laimėjo bronzos medalį. Pirmoje eilėje: V. Baronaitis, M. Jaglowitz, Mikas Jaglowitz, V. Vaškevičius; antroje – D. Šimkutė, R. Draudvila, Vytas Baronaitis, D. Miečius, V. Stončiūtė; už jų – vadovas ir treneris Rimas Miečius ir pavaduotojas Arūnas Morkūnas

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jos aptarnavimui bus atrenkami ne puikūs atletai ir pilotai, bet specialistai su ilgalaikiu patyrimu savo darbo srityse. Erdvės laboratorijoje bus atliekami eksperimentai, kurių neįmanoma atlikti "žemiškose" laboratorijose. Paskutinis Garneau skrydis buvo 1996 metų gegužį. Pralaidę iš viso 400 valandų erdvėje, jis lapkričio penkių astronautų Endeavour misijoje bus skrydžio inžinierius – atsarginis pilotas bei atsarginis skrydžio vadovas. Pasiekus dalimis statomą erdvės stotį, Garneau padės įmontuoti saulės baterijas, kurios tiesiogiai elektros energiją.

"Diefenbunker", kadaise buvusi slėptuvė nuo atominės bombos sprogimo, dabar Šaltojo karo muziejus, atidarytas prieš dvejus metus, laukia lankytojų. Didžiulis 9,300 kvadratinį metrų ploto, keturių aukštų požemio megalitas, baigtas statyti 1961 metais, apima posėdžių kambarį, 300 žmonių virtuvę/valgyklą, min. pirmininko Diefenbaker (kurio vardu slėptuvė pavadinta) "rezidenciją", Kanados banko saugyklą, liginę, CBC studiją ir lavoninę. Slėptuvė buvo statyta, kad atlaikytų, 5 megatonų atominės bombos sprogimą dviejų kilometrų atstume ir buvo laikoma stipriausia slėptuve visame Šiaurės Amerikos kontinente. Jos įėjimas buvo vidury karvių ganyklos, į vakarus nuo Otavos, netoli Carp kaimelio (išsukus iš 417 kelio į Carp Rd. reikia sekti ženklus, nurodančius muziejaus vietą). Tame muziejuje yra specialus skyrius, vadinamas *Requiem*. Japonijos ambasadoriaus K. Uchida atidarytas 1999 metais, kuriame rodoma atominės bombos žala, padaryta Hirošimoje ir Nagasakijoje.

Nauju ROM muziejaus Toronte vadovu skiriamas buvęs *The Globe* ir *Mail* vyriausias redaktorius William Thorsell. Dabartinis vadovas L. Sharp birželio pabaigoje, dar nepasibaigus jo sutarčiai su ROM, persikelia dirbti į vieną iš D. Britanijos Londono muziejų. Paskutiniu laiku muziejus išgyveno finansinę krizę ir eilę vidi-

nių nesutarimų. Naujasis vadovas, energingai eilę metų redagavęs *The Globe* laikraštį, turi daug ir gražių planų praplėsti Karališkąjį Ontario muziejų ir pagyventi žmonių susidomėjimą šiuo muziejumi. Tačiau svarbiausia savo misija W. Thorsell laiko muziejaus finansinės būklės pagerinimą, nes federacinės ir provincinės valdžios parama labai sumažėjo.

Miramichi autobusų stotyje (New Brunswick), darbininkas dėdamas maišą į Moncton miestą važiuojančio autobuso bagažinę pajuto, kad kažkas jam juda. Patikrinęs surado 22 metų jaunuolį, kuris bandė keliauti su savo drauge kaip jos bagažas, tai yra nemokamai.

Julian Fantino, naujasis Toronto policijos viršininkas, pergrupuoja savo organizaciją, kad galėtų geriau įgyvendinti savo strateginius planus. Jis planuoja sekti Niujorko pavyzdžiu ir kovoti su smulkiais kriminaliniais nusikaltėliais ir narkotikų pardavėjais gatvėse, kad pristabdytų didesnio masto nusikaltėlių veiklą. Planuojama padidinti policijos narkotikų dalinio sudėtį, kad galėtų sėkmingai kovoti su smulkiais ir stambiais narkotikų pirkėjais; bus skiriamas naujas nužudymų tyrimų skyriaus viršininkas, nes paskutiniu laiku surandama tik 61 procentas žudikų, palyginus su 90% ankstyvame '90 periode; bus paskirta daugiau policininkų ir policijos automobilių reaguoti į 911 šaukimus. J. Fantino taip pat planuoja labiau centralizuoti ir pats kontroliuoti 5,000 policininkų veiklą, sumažindamas savo padėjų skaičių.

G.K.

Sportas

Gimnastika

Tarptautinės gimnastikos varžybos vyksta Mississaugos "Hershey Centre" birželio 15, 16, ir 17 d.d. Dalyvaus trijų moterų ir dviejų vyrų komanda iš Lietuvos. Bilietus galima užsisakyti per Ticketmaster arba įsityti prie įėjimo tais vakarais. Informaciją taip pat galima rasti internete, adresu www.gymmissauga.org

Skautų veikla

• Skautų-čių registracija į "Romuvos" stovyklą, kuri įvyks rugpjūčio 6-19 d.d., vyksta kiekvieną ketvirtadienį Anapilio salėje tautinių šokių repetitijų metu. Registruoja vyr.sk.vsl. Ilona Tarvydienė 416-239-1088.

• Birželio 17-18 d.d. DLK Mindaugo sk. d-vė iškylaus Perry Sound apylinkėse ir praktikuosis su baidarėmis. Vadovaus dr.kas s. R. Kalendra ir globėjas v.s.fil. dr. A. Dailys.

• Ažuolo mokyklos vadovas v.s. fil. Gintaras Plačas lankėsi Toronte ir pranešė, kad yra numatyti vadovams kursai "Romuvoje". Data bus paskelbta vėliau.

• "Romuvos" valdybos pirm. j.s. Rimas Sriubskis dėl darbo persikėlė iš Toronto į Barrie, ON, arčiau "Romuvos". Toronto skautija sveikina ir linki geriausios sėkmės.

• Gražios vestuvės įvyko birželio 3 d. Priskėlimo šventovėje, kur s. Audra Puzerytė, aktyvi "Satrijos" tunto vadovė ir nepamainoma "Romuvos" stovyklose, sumainė aukso žiedus su geru vadovu iš Detroito Andriumi Viskanta. Vestuvėse dalyvavo "Rambynio" ir "Satrijos" tuntu vadovai-vės, sk. vyčiai ir vyr. skautės. Abiejų tuntu vardu sveikino tunt. s. Marius Rusinas ir įteikė jauniems gražią dovaną, palinkėdamas visuomet gražaus saulėto gyvenimo.

• Toronto skautija liūdi ir artimuosius užjaučia, Čikagoje mirus v.s. fil. Jonui Dainauskui. F.M.

Nori susirašinėti

Jaunas vyras, 23 m. amžiaus, norėtų persikelti gyventi į Kanadą. Reikalingas išskirtimas. Jei kas galėtų pagelbėti, prašoma rašyti šiuo adresu: Vytautas Kunickas, Plechavičiaus 2-59, 3043 Kaunas, Lietuva.

Lietuvaitė, 35 m. amžiaus, susipažinimo tikslu norėtų susirašinėti su Kanadoje gyvenančiais tautiečiais. Rašyti: Danguolė Samoškaitė, Baltijos 2-66, 3040 Kaunas, Lietuva.

SPAUDINĖS
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

"SERVICES 4 U"

STATOME ir REMONTUOJAME
įstaigas arba gyvenamus namus

- nauji namai ir remontai
- pilni projektai ir statyba
- projektai pagal užsakymą
- priestatai, pamatai
- virtuvės, prausyklos
- rūšių užbaigimas
- elektros darbai

Skambinti JONIUI ARŠTIKAIČIUI

Tel.: (416) 879-8221 (nešiojamas)

Pager (416) 331-4218

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4

(šiaurinėje pusėje Queensway; prieš Sherway Gardens)

Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305

Faksas 416 620-7584

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL SIUNTINIAI I BALTIJOS VALSTYBES

2985 Bloor St. W., Etobicoke
(šalia "Paramos" kredito kooperatyvo skyriaus)

- siunčiame siuntinius lėktuvu ar laivu
- pinigų pervedimas (money transfer)
- pristatymo patarnavimai (courier service)
- maisto siuntiniai
- jokių svorio apribojimų
- nemokamas siuntinių paėmimas iš jūsų namų
- kiekvienas siuntinys yra pristatomas į adresato namus ir patvirtinamas gavėjo nuotrauka

MŪSŲ KAINOS VISADA ŽEMESNĖS UŽ KITŲ

Teiraukitės mūsų įstaigoje tel. 416 237-1435 arba pas agentus:
TORONTO: "Astra Travel" 416-538-1748, "Via Baltica" 416-767-6210
HAMILTONE: Beglas Brasas Import-Export 905-518-1867, 905-545-8868

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 116 milijonų dolerių

MOKA:

3.65% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.95% už 90-179 dienų term. indėlius	
4.75% už 180-364 dienų term. indėlius	
5.20% už 1 m. term. indėlius	
5.50% už 2 m. term. indėlius	
5.55% už 3 m. term. indėlius	
5.65% už 4 m. term. indėlius	
5.85% už 5 m. term. indėlius	
4.95% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.45% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.90% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.20% už 5 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už RRSP ir RRIF ind.	

(variable rate)	
5.45% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.90% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.20% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
5.50% už JAV dol.1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd.pal. sąsk	
(US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....8.50%	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....8.05%	
2 metų.....8.20%	
3 metų.....8.25%	
4 metų.....8.30%	
5 metų.....8.35%	

su keičiamu nuosimčiu.....6.75%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgijas iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgijas

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

Lietuvos banko piniginių monetų pardavimas.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.

Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose - 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke - 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklalapis: www.parama.net

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group - assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road

(tarp Eglinton ir St. Clair),

Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel
International Ltd

ALGIS
MEDELIS

133 Roncevalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

I LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

TEIRAUKITĖS APIE GERIAUSIAS SEZONO KAINAS

SKAMBINKITE ALGIUI MEDELIUI ir UŽSISAKYKITE JAU DABAR!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina - keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7

Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiškiečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JUŠŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI I RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDA KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

**Remkime lietuvių
veiklą Kanadoje!**

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

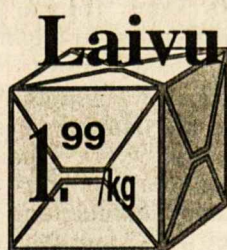
MARGUTIS

PYSANKA - V.I.M. Inc.

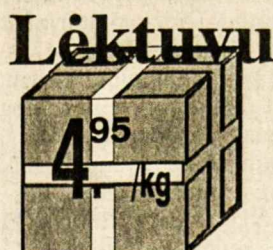
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3

Tel: (416) 233-4601 Fax: (416) 233-3042

**Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG į VILNIŲ**

&

MES PRISTATOME!

MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

Toronto Maironio mokyklos moksleivių išvykoje į Otavą buvo surengtas laužas, kuriame skambėjo lietuviškos dainos dalyvaujant Lietuvos ambasados pareigūnams. Nuotraukos viduryje ambasadorius R. ŠIDLAUSKAS

Nuotr. R. Stravinskienės

Sveikiname

DANUTĘ ir JUOŽĄ PETRONIUS

vedybinio gyvenimo
sukakties proga

Linkime sveikatos ir sėkmės dar
daug gražių metų sulaukti!

Vida, Vyta, Louise ir Edis
Paškai

TORONTONT

XI Lietuvių tautinių šokių šventė įvyks Toronte-Mississaugoje už trijų savaitių. Bilietų dar yra į visus renginius, tačiau jie nebebus siunčiami paštu, nenorint, kad jie užkliūtų arba dingtų. Visus bilietus bus galima atsiimti prie registracijos stalo, kuris veiks nuo birželio 29 d. Regal Constellation viešbutyje. Bilietus užsakyti pas V. Tasecką (tel. 905 824-4461) arba J. Vingelienę (tel. 416 233-8108). Šventės suvenyrai (marškinėliai, plakatai, leidinys ir kt.) bus pardavinėjami Regal Constellation viešbutyje ir šventės metu arenoje.

Penktadienį LTŠS atidarys PLB pirm. Vytautas Kamantas Regal Constellation viešbutyje. Ten pat liepos 2, sekmadienį, 10 v. ryto įvyks iškilmingos Mišios, kurias atnašaus vysk. Paulius Baltakis, OFM. Visi kvečiami jose dalyvauti. Smulkesnė informacija reklamoje.

"The Globe and Mail", š.m. birželio 12 d. laidoje, Reuters pranešimu, paskelbė žinutę apie griežtą Rusijos prezidento V. Putino pareikimą, liečiantį Lietuvos, Latvijos ir Estijos siekius tapti ŠAS-gos (NATO) narėmis. Pokalbyje su vokiečių "Die Welt" laikraščio korespondentu V. Putin pasakė, kad NATO plėtra už buvusios Sovietų Sąjungos ribų sukurtų naują Rusijos ir Europos padėtį, sukeltų ypatingai rimtą pavojų visam šio kontinento saugumui.

Kas atitrūksta nuo lietuviškos spaudos, atitrūksta ir nuo savo tautos.

A. a. Janinai Grabošienė mirus, užjaušdami jos dukrą Ireną Ross su šeima Irena ir Jim Meiklejohn "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30.

A. a. Janinai Grabošienė mirus, užjaušdami jos dukrą Ireną Ross, sūnus Leonardą, Jurgį, seserį Nataliją Arminienę, vaikaičius Toronte Vika ir Darių bei kitus, provaikaičius, žentą Jim, marčias ir visus gimines Kanadoje, JAV ir Lietuvoje - našlaičiams sergantiems džiova ir "Kovai su vėžio ligomis" paremti aukojo: \$100 - D. G. Sakus; \$50 - D. Gipp, dr. R. A. Karkos, A. A. Vaičiūnai; \$30 - dr. J. E. Čuplinskių šeima; \$25 - T. B. Stanuliai; \$20 - V. Zydron, B. Meier, V. S. Liutmos, F. V. Mockai, D. M. Meškauskai, R. Žilinskienė, M. Povilaitienė, G. L. Matukai, N. Liačienė, A. B. Matulaičiai, dr. B. ir dr. Č. Joniai, D. Gruodienė, L. L. Horodyski, dr. P. ir I. Lukoševičiai; \$10 - B. S. Prakaipai. "Lietuvos vaikų dienos centrams" aukojo: \$25 - G. Ferron; \$20 - M. Vasiliauskienė, R. Šileika, S. V. Piečičiai, J. Pacevičienė. Aukus surinko B. Matulaitienė ir M. Povilaitienė.

A. a. Eugenijos Mykaloitytės-Jogienės penkerių metų mirties sukaktį paminėti Pranas Joga "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

Tremtinių vaikų mo-kyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukojo: \$3,000 - a. a. P. Kisieliene (London, Ont.); \$20 - V. Knyvaitė. KLB krašto valdyba padengė siuntinių persiuntimo išlaidas. A.S.

Įvairios žinios

Vokietijos "Focus" (15 nr., 2000) spalvoto gausiai iliustruoto žurnalo 328 psl. nuotraukomis ir neilgiais paaiškinimais prisimenama Baltijos kraštų tragedija - dviejų diktatūrų pasekmė. Per trumpą laiką Baltijos kraštai Antrojo pasaulinio karo pradžioje išgyveno dvigubą okupaciją. Rašoma, kad 1939 m. rugpjūčio 23 d. Hitleris ir Stalinas pasirašė nepuolimo sutartį. Slaptuose protokoluose buvo surašytas Rytų Europos pasidalinimas. Estija, Latvija ir Lietuva atiteko Maskvai. 1940 m. birželio mėn. Raudonoji armija užėmė Baltijos kraštus, 1941 m. buvo pradėti baltiečių tremimai į Sibirą. Tų pačių metų birželio 22 d. vokiečių kariuomenė įsiveržė į Sovietų Sąjungą; rugpjūčio mėn. Baltijos kraštai jau buvo Vokietijos okupacijoje. Naciai likvidavo apie 300,000 žydų. Žudynėse dalyvavo ir vietinės ginkluotosios pajėgos. 1944 m. Raudonoji armija grįžo. Pusė milijono baltiečių Stalinas išžudė; kai kurie pasitraukė į Vakarų ir vėliau įsikūrė Kanadoje, Australijoje ir JAV. Nuotraukose - Efraim Zuroff, nacių karo nusikaltėlių ieškotojas, Latvijos SS legiono kariai ir Baltijos kraštų žemėlapis. Ten pat ilgesnis straipsnis "Spaete Suehne" (pavėluota atgaila) apžvelgia Lietuvos ir Latvijos pastangas nusikaltėlius traukti baudžiamojon atsakomybėn. Pailiustruota Latvijos prezidentės Vairo Vikės-Freibergos, Latvijos SS karo veteranų, lietuvių A. Liuleikio ir latvio K. Kalejs nuotraukomis. Pastarieji yra kaltinami dalyvavę žydų žudymuose ir apie juos rašoma įvairioje spaudoje. (Straipsnį parinko ir "TŽ" atsiuntė Le. Kro.) Snk.

RE/MAX

Professionals Inc., Realtor

Sales Associate

1645 Dundas St. W.

Mississauga, ON L5C 1E3

IRENA RENTELIENĖ

Pirkimo-pardavimo atstovė

Tel. (905) 270-8840 - įstaigos

(905) 507-6608 - namų

Pratau kreipis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarnausiu.

Nemokamas namų vertinimas

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West | staigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu į staigos tel.

416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel.: 905 271-7171

(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.

ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Astra Travel

& Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą
- * Keliones į šilto krašto
- * Draudą
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą)
- * Dokumentų vertimą
- * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas

VISŲ SKRENDANČIŲ Į LIETUVĄ ŠIA VASARĄ DĖMESIUI!

Vyksta bilietų išpardavimas keliaujantiems suomių linija "Finnair".

Tel: 416 538-1748

FAX: 416 538-4390

You want to know more about:

- Finding a job?
- Connecting Canadians?
- Safe boating?
- Starting a business?
- Children's services?
- Health and quality care?

The Government of Canada is making it easy for you to reach us. One-stop access for information on more than 1,000 services is available at your fingertips.

Don't hesitate to contact us!

Vous voulez en savoir plus sur...

- la recherche d'emploi?
- un Canada branché?
- la sécurité nautique?
- comment démarrer une entreprise?
- les services à l'enfance?
- la santé et les soins de qualité?

Le gouvernement du Canada vous simplifie l'accès à de multiples renseignements. Un guichet unique offrant de l'information sur plus de 1 000 services se trouve au bout des doigts.

N'hésitez pas à communiquer avec nous!

1-800-O-Canada
1-800-622-6232

www.canada.gc.ca

TTY/ATME 1-800-465-7735

Canada

TORONTONT

Anapilio žinios

– Birželio 11, Sekminių dieną, Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiose sutvirtinimo sakramentą priėmė: Andrija Benotaitė, Viktoras Bražukas, Ramūnė Jonušonaitė, Rita Raginskaitė, Elena Stravinskaitė, Gintaras Valiulis ir Vytautas Vilutis. Sutvirtinimo sakramentą teikė prel. dr. Pranas Gaida. Pamaldų metu giedoję "Angeliukų" choras, vadovaujamas Nijolės Benotienės.

– Gražiai praėjo jaunųjų talentų koncertas. Rengė parapijos tarybos Kultūrinė sekcija.

– Toronto arkivyskupija organizuoja Šventųjų metų iškilmių birželio 18, sekmadienį, 2 v.p.p. "Air Canada Centre" patalpose prie Toronto traukinių stoties. Mūsų parapijai atstovauja ir parapijos "plytų" arkivyskupijos altoriun deda mūsų parapijos liturginės sekijos pirmininkas Vytautas Pečiulis.

– Birželio 18, ateinantį sekmadienį, tuoj po 11 v.r. Mišių vyks mūsų parapijos gegužinė. Kviečiame joje dalyvauti visus nevykstančius į Šv. Metų iškilmių Toronte.

– Vysk. Juozas Preikšas prašo paramos Panevėžio vyskupijos kun. A. Lipiūno jaunimo kultūros centrui, kuris rūpinasi vyskupijos katalikiškąja veikla, ruošia evangelizacijos dienas, Šv. Rašto kursus, organizuoja maldos grupes, Kryžiaus kelius, naktines švenčiausiosio adoracijas, tautinių bei religinių datų minėjimus, platina religinę spaudą ir rengia jaunimui vasaros stovyklas.

– Mišios birželio 18, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Juozą Zenkevičių (LXXI metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. kard. Vincentą Sladkevičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, birželio 17, šeštadienį: 3 v.p.p. už a.a. kard. Vincentą Sladkevičių.

Išganytojo parapijos žinios

– Ši sekmadienį švenčiausios Trejybės pamaldos 11.15 v. ryto. Pamaldų metu prisiminime į Sibiją išvežuosius.

– Tarybos posėdis antradienį, birželio 20, 7.30 v.v. ir parapijos moterų draugijos susirinkimas birželio 25 d. po sekmadienio pamaldų.

– Dėmesio, dėmesio! Pradedant liepos mėn. 4 d. Išganytojo parapijos pamaldos vyks 9.45 v.r. kas sekmadienį iki 2001 m. birželio 24 d.

Jubiliejus Midlande

Kanados lietuvių katalikų centras šiais metais planuoja Kristaus gimimo dvejų tūkstančių metų sukaktį paminėti su ypatingu pasirodymu ir iškilėmis kankinių šventovėje – Martyrų Shrine, Midlande, Ontario, rugpjūčio 6, sekmadienį. Visiems tikintiesiems, kuriems Aukščiausias leido sulaukti šios reikšmingos sukakties, šie metai turėtų būti džiaugsmo ir tikėjimo sustiprinimo metai. Kiekvienas tikintysis supranta, kad krikščionybė, įnešusi tokio didelio mato pasikeitimus pasaulyje, pareikalavo didelių ir skaudžių aukų. Šio jubiliejaus minėjimas Midlande, kur stovi lietuvių kryžius – pagarbos ženklas gausiems savo tautos kankiniams – turi būti ypatingai reikšmingas.

Katalikų centras kviečia visus lietuvius, visas organizacijas, ne tik katalikes moteris ir šaučius, bet ir skautus, ir ateitininkus, visą plačiąją visuomenę su šeimomis, seneliais ir vaikais, pasižymėti šį įvykį savo kalendoriuose ir ruošti į Midland rugpjūčio 6 d. Gausus dalyvavimas rody visų lietuvių sąmoningumą tikėjime, neblėstantią pagarbą savo tautos kankiniams ir padėką bei pritarimą visiems, kurie darbuojasi Kristaus vyngyne.

KLK centras

Anapilio autobusėlio fondai
\$1,000 aukovo F. M. Timukai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukovo \$100 – O. J. Kirvačiai; \$20 – V. Jasikienė.

LIEPOS-RUGPJŪČIO mėn. išnuomojamas 3-jų miegamųjų butas High-Park rajone. Tel. (416) 604-8185, (416) 606-8209.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Ši sekmadienį, birželio 18 dr. Kazimieras Ambrozaitis, kuris bus įšventintas diakonu šį šeštadienį 10 v.r. Šv. Mykolo katedroje, pirmą kartą sakys pamokslus per visas Mišias. Parapijiečiai po kiekvienų Mišių turės progą pasveikinti diakoną parapijos salėje ir pasivašinti kava bei pyragais.

– Sibiran išstremtųjų paminėjimas šventovėje vyks šį sekmadienį per 10.15 v.r. Mišias, kurių metu giesdės jungtinis parapijos ir "Volumės" choras.

– Parapijos biblioteka vasaros metu veiks tik pirmą mėnesio sekmadieniais. Parapijos kavinė ir knygų kioskas veiks įprasta tvarka.

– Lietuvoje mirė ir ten buvo palaidotas mūsų parapijietis a.a. Alfonsas Totoraitis, 77 m.

– Talka paruošti "Kretingos" stovyklavietę vasarai organizuojama birželio 17 ir 24 d.d. Kas galėtų padėti, yra prašomi skambinti Rūtai Jaglowitz 622-9919. Lietuviškai kalbantiems vaikams stovykla vyks liepos 9-22 d.d., o lietuvių kilmės vaikams, nekalbantiems lietuviškai, liepos 23 - rugpjūčio 5 d.d.

– Šeimų su vaikais stovykla vyks rugpjūčio 5 - 12 d.d. "Kretingos" stovyklavietėje, Vasagoje. Ją organizuoja ir informacijas teikia Virginija ir Linas Zubrickai.

– Mišios sekmadienį, birželio 18: 8.15 v.r. už a.a. Anelę ir Praną Vaserius; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Ražauską; 10.15 v.r. už a.a. Konstanciją Šukevičienę - 2 metinės, už a.a. Kostą Valančių, už a.a. Alfonsą Lukošį; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, birželio 11 dalyvavo 206 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Loretą ir Paul Lentsch iš Toronto, R.V.J. Krasinsky iš Birmingham, USA, Romas Maizčiūšius iš Vilniaus. Pranešimų padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos vicepirmininkas T. Stanulis.

– LN valdybos posėdis šaukiamas birželio 22 d.

– LN reikalingi tarnautojai, galintys atlikti sekmadieninių pietų paruošimo darbus valgykloje ir prižiūrėti sales. Kreiptis į LN vedėją darbo valandomis tel. 416 532-3311.

– LN Statybos ir remonto komitetas ruošiasi atnaujinti LN palpas, todėl kreipiasi į LN būrelis bei visuomenę, prašydamas pateikti minčių bei pasiūlymų, kokius norėtume matyti atnaujintus Lietuvių Namus. Savo pageidavimus bei pasiūlymus palikti LN raštiniėje.

Slaugos namų žinios

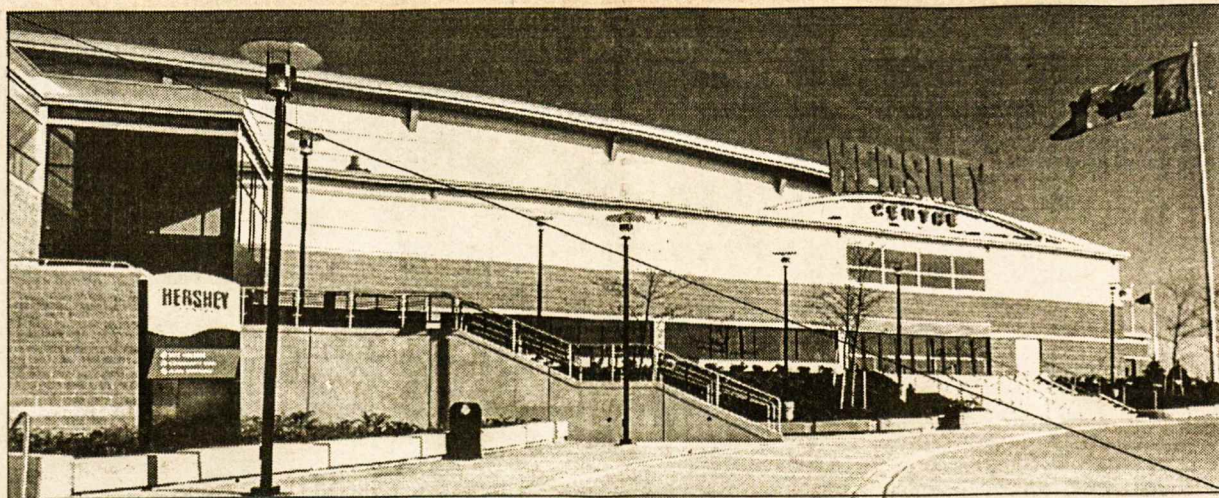
– Birželio 8 d. įvyko LN vajas komiteto ir statybos lėšų telkimo komiteto posėdis Lietuvių Namuose. R. Sonda savo pranešime išsamiai pateikė šiuo metu turimų finansinių išteklių padėtį SN statybai. Buvo pateikti du statybos variantai: 60 lovų su trečio aukšto sienų konstrukcija ir 90 lovų. Architektas A. Švedas patvirtino, kad statyba (60 lovų su trečio aukšto sienų konstrukcija) jau pradėta: iškasta 60% sklypo, įdėti pamatai ir sienos, ruošiamasi toliau kelti pamatus. Kanalizacija pravesta. Slaugos namai turėtų būti pastatyti per 14 mėnesių. T. Stanulis ir J. Slivinskas (įždininkas) atskinėjo į įvairius klausimus. Slaugos namų vajas komiteto posėdis įvyks birželio 22 d., 7.30 v.v. D.B.S.

– Slaugos namų statybai aukovo: \$250 – J. D. Didžbalis; \$100 – B. Lukošius, P. Sergautis, J. Bakys a.a. J. Bakienės atm.; \$20 (\$2513. 70) – L. Balsys a.a. S. Narkelūnaitės atm. ir \$20 a.a. M. Kuolienės atm.; \$100 – A. R. Jonačaitis a.a. G. Balčiūnienės atm. ir \$20 – a.a. J. Grabošienės atm. (\$140). Slaugos namų vajas komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

LIETUVIŲ MERGINA ieško mažo buto arba kambario. Skambinti vakarais tel. 416 588-8755.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Century 21
Destination Real Estate Inc.
Kęstutis (Ken) Raudys B.A.
Associate Broker
Tel. (416) 239-8881 (24 val.) darbo
E-mail: kraudys@idirect.com
When you Buy or Sell through Ken you could go on a free holiday with Reward Air Miles™

"Hershey Centre" Mississaugoje, ON, kur vyks XI-toji Tautinių šokių šventė š.m. liepos 2 d., 2 val.p.p.

XI LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS

RENGINIAI

BIRŽELIO 30, PENKTADIENI

8 v.v. ŠVENTĖS ir TAUTODAILĖS PARODOS ATIDARYMAS

Mercury Room, Regal Constellation Hotel, 900 Dixon Rd., Toronto

9 v.v. JAUNIMO ŠOKIAI – Patio Ballroom, Regal Constellation Hotel

LIEPOS 1, ŠEŠTADIENI

8 v.v. SUSIPAŽINIMO VAKARAS – Galaxy Ballroom, Regal Constellation Hotel

LIEPOS 2, SEKMADIENI

PAMALDOS

9.30 v.r. Lietuvos kankinių parapijoje – Anapolis, 2185 Stavebank Rd., Mississauga

9.45 v.r. Liet. evangelikų liuteronų išganytojo parapijoje, 1691 Bloor St.W., Toronto

10 v.r. ŠVENTĖS IŠKILMINGOS MIŠIOS, atnašaujamos vysk. Pauliaus Baltakio

Gemini Room, Regal Constellation Hotel

10.15 v.r. Prisikėlimo parapijoje, 1011 College St., Toronto

2 v.p.p. TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Hershey Centre, 5500 Rose Cherry Place, Mississauga (kampas Matheson, tarp Kennedy Rd. ir Hwy 403)

6.30 v.v. UŽBAIGIAMASIS POKYLIS (6.30 v.v. kokteiliai, 8 v.v. vakarienė)

Regal Constellation Hotel, Galaxy ir Constellation Ballrooms

Prašome bilietus užsisakyti skambinant V. Taseckui (905-824-4461) arba J. Vingelienei (416-233-8108). Šventės (koncerto) bilietai taip pat gaunami per Ticketmaster (tel. 416-870-8000) ir prie įėjimo. Hershey Centre durys atidaromos 1 v.p.p. Aikštėje automobiliių statymas nemokamas. Bilietai į pokylį pardavinėjami tik iš anksto.

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI!

XI LTŠŠ RENGĖJAI

LABDAROS fondas maloniai kviečia visus tautiečius atsilankyti į

LIETUVIŲ SLAUGOS NAMŲ

ŽEMĖS PRAKASIMO

IŠKILMĖS

2000 m. birželio 24, šeštadienį, 11 v.r.

3660 Bloor St. W., Etobicoke, ON

Lietuvos ansamblių išleistuvės

Lietuvos ansambliams, dalykų mokytojui, įsteigtas 1989 m. Propaguoja senovės lietuvių liaudies meną, šokius, muziką. Repertuare yra įjungęs iš Utenos apylinkių surinktus daugiau kaip 300 dainų, 50 ratelių, šokių, įvairių pasakojimų. Koncerte dalyvaus 20 šokėjų, dainininkų, muzikantų ir pasakotojų. Ansambliui vadovauja Laima Kulakauskienė.

Ketvirtas koncerte dalyvaus jantis ansamblis yra "Žilvitis", įsteigtas 1957 m. Kauno radijo gamykloje. Nuo 1997 m. globojamas Vytauto Didžiojo universiteto. Dabartinė ansamblio vadovė Danutė Petruskaitė. Ansamblio nariai VD universiteto studentai. Tai vienas iš įžymių Lietuvos tautinių šokių ansamblių, apkeiliaus daugelį Europos kraštų ir JAV, laimėjęs eilę prizų Lietuvos tautinių šokių konkursuose bei tarptautiniuose festivaluose. Koncerte dalyvaus 38 nariai. Ansamblis turi liaudies instrumentų orkestrą, kuriam vadovauja Romanas Urnišas; kanklių grupės vadovė Irena Mintauskienė, dainų – Roma Paulauskienė.

Visi kviečiami dalyvauti koncerte, pabendrauti su Lietuvos jaunimu, atsisveikinti ir palinkėti sėkmingos kelionės namo.

Vytas Kulnys

– "Kanapėlės" – tai Panevėžio jaunimo ansamblis, kurio 10 šokėjų dalyvaus išleistuviniame koncerte. Vadovė Kristina Vainienė ir "Grandinė", vad. Z. Rimkuvienės.

"Lavindra" – vienas iš įžymiausių Lietuvos folkloro ansamblių, sudarytas iš Utenos miesto ansamblių, įsteigtas 1957 m. Kauno radijo gamykloje. Nuo 1997 m. globojamas Vytauto Didžiojo universiteto. Dabartinė ansamblio vadovė Danutė Petruskaitė. Ansamblio nariai VD universiteto studentai. Tai vienas iš įžymių Lietuvos tautinių šokių ansamblių, apkeiliaus daugelį Europos kraštų ir JAV, laimėjęs eilę prizų Lietuvos tautinių šokių konkursuose bei tarptautiniuose festivaluose. Koncerte dalyvaus 38 nariai. Ansamblis turi liaudies instrumentų orkestrą, kuriam vadovauja Romanas Urnišas; kanklių grupės vadovė Irena Mintauskienė, dainų – Roma Paulauskienė.

Visi kviečiami dalyvauti koncerte, pabendrauti su Lietuvos jaunimu, atsisveikinti ir palinkėti sėkmingos kelionės namo.

– "Kanapėlės" – tai Panevėžio jaunimo ansamblis, kurio 10 šokėjų dalyvaus išleistuviniame koncerte. Vadovė Kristina Vainienė ir "Grandinė", vad. Z. Rimkuvienės.

"Lavindra" – vienas iš įžymiausių Lietuvos folkloro ansamblių, sudarytas iš Utenos miesto ansamblių, įsteigtas 1957 m. Kauno radijo gamykloje. Nuo 1997 m. globojamas Vytauto Didžiojo universiteto. Dabartinė ansamblio vadovė Danutė Petruskaitė. Ansamblio nariai VD universiteto studentai. Tai vienas iš įžymių Lietuvos tautinių šokių ansamblių, apkeiliaus daugelį Europos kraštų ir JAV, laimėjęs eilę prizų Lietuvos tautinių šokių konkursuose bei tarptautiniuose festivaluose. Koncerte dalyvaus 38 nariai. Ansamblis turi liaudies instrumentų orkestrą, kuriam vadovauja Romanas Urnišas; kanklių grupės vadovė Irena Mintauskienė, dainų – Roma Paulauskienė.

Visi kviečiami dalyvauti koncerte, pabendrauti su Lietuvos jaunimu, atsisveikinti ir palinkėti sėkmingos kelionės namo.

– "Kanapėlės" – tai Panevėžio jaunimo ansamblis, kurio 10 šokėjų dalyvaus išleistuviniame koncerte. Vadovė Kristina Vainienė ir "Grandinė", vad. Z. Rimkuvienės.

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

MONTREALQUE

Antanas Žiukas, LK Mindaugo – "Neringos" Montrealio šaulių kuopos vadas, buvo apdovanotas Lietuvos šaulių sąjungos vado plk. Jono Gečo "Už nuopelnus šaulių sąjungai" pažymėjimu ir ženkle. Sveikiname ir džiaugiamės, kad graži veikla yra įvertinama.

Sol. Elena Grumbinienė birželio 4 d. Aušros Vartų šventovėje per pamaldas paskutinį kartą jautriai pagiedojo prieš grįždama į Lietuvą. Ji čia aplankė seniau gyvenančią savo dukrą ir per šešis mėnesius susipažino su vietos lietuviais. Jos giesmė Aušros Vartų šventovėje dažnai girdėdavo maldininkai, kurie lieka jai labai dėkingi.

Irena Zukauskaitė ir Sonija Houle birželio 3 d. buvo atvažiuosios iš Toronto ir Irenos Valkauskienės namuose turėjo susitikimą su montrealiečiais, besirušiančiais vyksti šių metų pabaigoje ir ateinan-

čių pradžioje į Jaunimo kongresą Australijoje. Buvo aiškintasi apie montrealiečių dalyvavimą posėdžiuose, stovykloje ir pan. Montrealiečiai iš savo pusės galėjo pasigirti apie mugės, įvykusios prieš porą savačių, puikų pasisekimą – padaryta tūkstantis dolerių pelno. Buvo stebėtinai publikos pritarimas šiam sumanymui. Girdėti, kad vyksančiųjų į Australiją skaičius iš Montrealio gali bent pora jaunuolių padidėti.

Pasaulinė anestezioologų draugijų federacija birželio pradžioje surengė suvažiavimą Montrealyje, Palais des Congres. Dalyvavo 6000 atstovų iš įvairių kraštų. Dalyvavo keli atstovai ir iš Lietuvos. Birželio 4 d. dvi kaunietės atstovės – Teresė Jakimienė ir Irena Marherkienė – lankėsi Aušros Vartų parapijoje ir susitiko su Montrealio lietuvių. Birželio 10 d. suvažiavimas baigėsi. B.S.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

DĖKOJAME už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas PER 45 METUS

Esame apdraudę 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių.

KVIEČIAME VISUS KITOS APSIDRAUSTI.

Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinę sutarsime.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. (514) 722-3545

Fax: (514) 722-3546

XI LTŠŠ laukia "Hershey" centras

Mississaugos miesto naujai pastatyta \$35 milijonų vertės sporto ir pramogų salė "Hershey Centre" pasiruošusi mielai priimti XI Tautinių šokių šventės šokėjus ir dalyvius. Renginio komitetas tikisi sulaukti apie 1,700 šokėjų bei 5,000 žiūrovų šventėje, kuri įvyks sekmadienį, liepos 2 d., 2 val. p.p.

Pasirodys šokėjai iš šešių kraštų – Kanados, JAV, Argentinos, Brazilijos, o taip pat ansambliai iš Lietuvos ir Suvalkų krašto. "Žilvicio" ansamblis, kviečiamas iš Vytauto Didžiojo universiteto Kaune, dalyvaus šventėje su 18 šokėjų bei 16 žmonių orkestru.

XI Tautinių šventės rengėjų komitetas parinko šią salę, kad dalyviams ir žiūrovams nereikėtų važiuoti į miesto centrą, kur tuo metu vyks įvairūs "Canada Day" šventės renginiai. "Hershey Centre" yra nauja ir graži salė, kurios dydis atitinka šventės dalyvių ir žiūrovų skaičių bei reikalavimus. Autoaikštėje telpa daugiau kaip 2,000 automobilių. Centras lengvai pasiekiamas važiuojant #410 ir #403 greitkeliais, yra maždaug 10 minučių kelio nuo Pearson oro uosto.

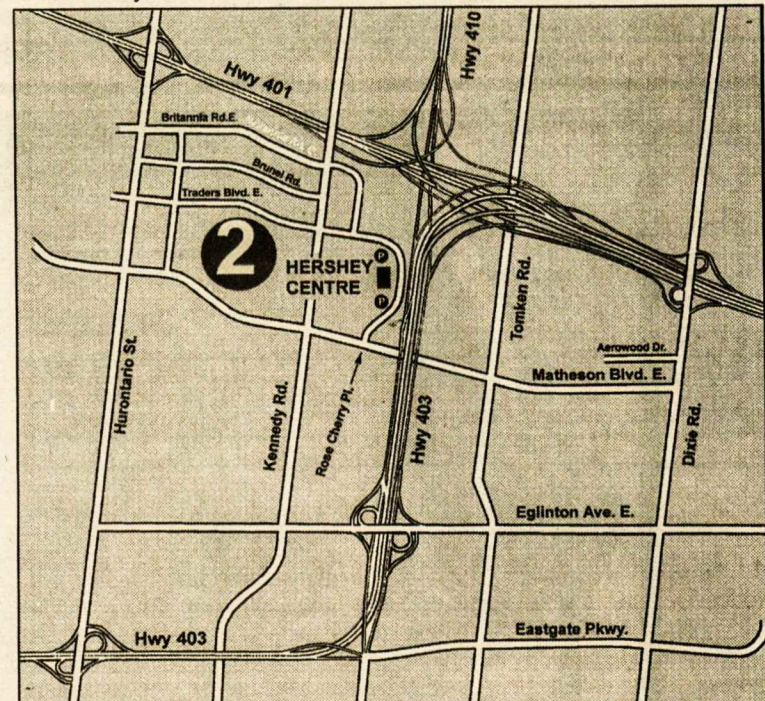
"Hershey Centre" buvo ati-

darytas 1998 m. spalio mėn., kad galėtų priimti Mississaugos ledo ritulio komandą "Mississauga Ice Dogs", kuri yra "Major A" ledo ritulio komanda. Per pirmuosius šešis mėnesius įvyko daugiau kaip 75 skirtingų renginių, jų tarpe Kanados ir pasaulio čiuožimo varžybos ir moterų ledo ritulio varžybos.

Mississaugos miesto savivaldybės pareigūnai teisingai nutarė, kad reikia pastatyti šią salę, nes Toronto apylinkėse buvo salių su mažiau negu 2,500 vietų, arba didžiulės kaip "Toronto Maple Leaf Gardens", kuri talpina daugiau kaip 15,000 žiūrovų.

Artėjant tautinių šokių šventei, jau daugiau negu pusė arenos vietų yra išparduota. Rengėjai prašo bilietus užsisakyti skambinant telefonu J. Vingelienei 416 233-8108 arba V. Taseckui 905 824-4461. Bilietus taip pat galima užsakyti ir per Ticketmaster 416 870-8000 arba Centre prie įėjimo į koncertą. Užsakyti bilietai nebebus siunčiami paštu, bet laikomi registracijoje, kur juos galima bus atsiimti "Regal Constellation" viešbutyje.

Rūta Šiulytė-Kličienė

Važiuojant į "Hershey" centrą #401 greitkelio išvažiuoti pietų linkme į Dixie Rd. arba į Hurontario St. arba į #403 greitkelio išvažiuoti šiaurės linkme į Hurontario St. arba į Eglinton Ave. rytų ar vakarų linkme

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Į rengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.

Punia Construction Ltd. NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
• ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
• STATOME: verandas, tvoras
• DENGIAME stogus.
GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108